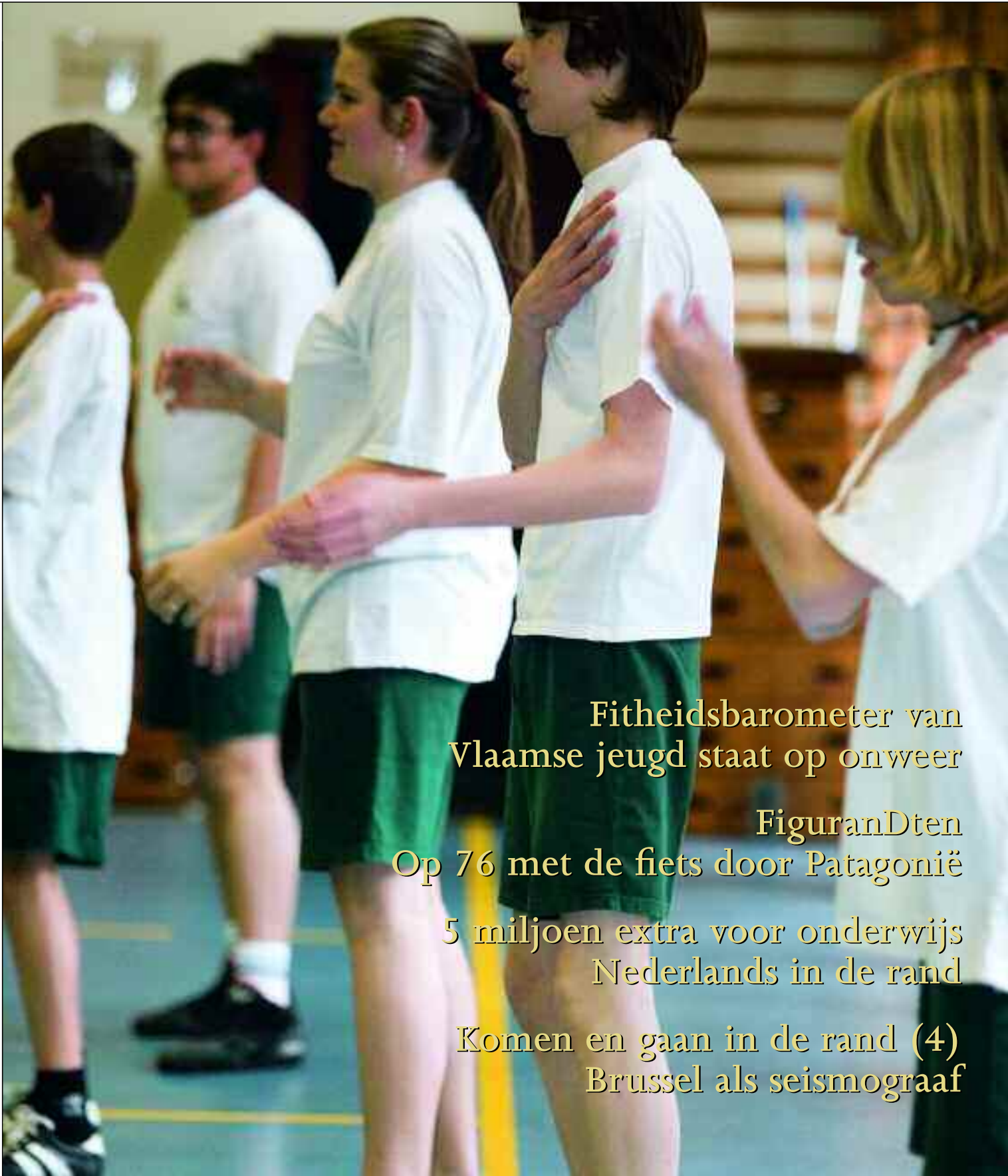

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFFTEKANTOOR: 9240 ZELE - P.1A9271 • VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

Fitheidsbarometer van
Vlaamse jeugd staat op onweer

FiguranDten
Op 76 met de fiets door Patagonië

5 miljoen extra voor onderwijs
Nederlands in de rand

Komen en gaan in de rand (4)
Brussel als seismograaf

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Voorrang voor taal en werk

Beter taalonderwijs en meer kansen op de arbeidsmarkt, dat zijn in een notendop de prioriteiten in de 'Beleidsbrief Vlaamse Rand' waarin vice-minister-president Frank Vandenbroucke zijn beleidsdoelstellingen voor 2006 presenteert. De beleidsbrief is behoorlijk concreet en verrast aangenaam, al klinkt de bevlogenheid van een jaar geleden in sommige zaken minder door.

In de vorige beleidsbrief echode het regeerakkoord nog na dat christen-democraten, liberalen en socialisten enkele maanden voordien sloten en waarin een duidelijke communautaire draad geweven zat, met o.a. een pleidooi voor de 'onverwijld' splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. In zijn beleidsbrief nam Vandenbroucke die eis over en koppelde er in één ruk ook de wens aan vast dat Halle-Vilvoorde een apart parket zou krijgen. Na het echec dat enkele maanden later volgde, is van B-H-V geen spoor meer te vinden in de beleidsbrief die nu voorligt. De minister maakte zich toen ook sterk dat hij per 1 januari 2006 een oplossing zou hebben voor de problematiek van de pedagogische- en taalinspectie in het Franstalige faciliteitenonderwijs. Hij zou daartoe eerst overleggen met de Franse Gemeenschapsregering, maar bij het uitblijven van een akkoord 'eenzijdige maatregelen' nemen. Vandaag klinkt de aanpak breder en staat te lezen dat 'een inventaris' zal worden gemaakt.

Meer geld

Minister Vandenbroucke heeft de voorbije twaalf maanden in de Vlaamse rand zeker al enkele beleidsopties uit het verleden gerealiseerd en voor veel andere ernstige aanzetten gegeven. Voor het aanbod Nederlands Tweede Taal

Frank Vandenbroucke

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

(NT2) werden de financiële middelen verdubbeld tegenover 2004 en ook de Centra voor Basiseducatie (CBE) in de Vlaamse rand kregen bijkomende middelen. In 2006 kunnen de CBE in de rand nog eens op extra middelen rekenen. De minister hecht veel belang aan taalonderwijs, ook al (of vooral) omdat kennis van het Nederlands de integratie bevordert en essentieel is om werk te vinden.

Het taalpromotiebeleid in de Vlaamse rand laat Van-

denbroucke gepaard gaan met een duidelijke verwijzing naar de nieuwe omzendbrief van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden over de strikte toepassing van de taalwetgeving na de arresten van de Raad van State (23 december 2004) met betrekking tot de omzendbrieven Peeters/Martens.

Anderstalige werklozen

Die aanpak sluit aan bij die andere zorg van Frank Vandenbroucke: via scholing kansarme en/of allochtone werkzoekenden helpen om een job te vinden. Belangrijk in deze is ongetwijfeld het samenwerkingsakkoord dat de Vlaamse Gemeenschap sloot met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 'Het samenwerkingsakkoord betreft een afstemming tussen het opleidingsbeleid en het arbeidsmarktbeleid en het voorziet de bevordering van de mobiliteit van de werkzoekenden', aldus de beleidsbrief. Uit recente cijfers blijkt dat 71 procent van de anderstalige werklozen in Halle-Vilvoorde slecht tot helemaal geen Nederlands kent. Voor bijna alle werkaanbiedingen in de regio is kennis van het Nederlands vereist.

Met de extra middelen voor NT2 en het samenwerkingsakkoord met Brussel wil minister Vandenbroucke enerzijds het Nederlands in de rand een stevige duw in de rug geven en anderzijds ervoor zorgen dat de vacatures in de rand, en vooral dan in de buurt van groeipool Zaventem worden ingevuld. In dezelfde filosofie past de aankondiging dat extra instructeurs voor NT2 worden aangeworven voor niet-klassikale vormen, zoals Nederlands op de werkvloer. Geen overbodige inspanning, want in september 2005 lag het aantal langdurig (meer dan 2 jaar) werkzoekende Franstaligen (23%) duidelijk hoger dan de Nederlandstalige werkzoekenden (17%). Een ruim aanbod taalcurssussen Nederlands en de stimulans die opleidingen daadwerkelijk te volgen, passen perfect in het beleid van een minister die verantwoordelijk is voor onderwijs, werk én de Vlaamse rand.

Johan Cuppens

Op pagina 12 leest u meer over de 5 miljoen euro die worden uitgetrokken voor onderwijs Nederlands in de rand.

Priorité à la langue et à l'emploi

Un meilleur enseignement des langues et plus d'opportunités sur le marché du travail, telles sont les priorités fixées par la 'Note pour la Périphérie flamande' dans laquelle le Vice-Ministre président flamand Frank Vandenbroucke dévoile ses projets politiques pour 2006. Par rapport aux années précédentes, le Gouvernement flamand a décidé de libérer encore plus de moyens afin de donner un solide coup de pouce à l'enseignement du néerlandais dans la périphérie. La connaissance du néerlandais contribue en effet à l'intégration et est essentielle pour trouver un emploi dans notre région.

Une enquête ayant démontré que la majeure partie des chômeurs allophones à Bruxelles ne maîtrisent guère ou pas le néerlandais, la Communauté flamande a conclu un accord de coopération avec la Région de Bruxelles-Capitale afin de mieux aligner l'offre de cours de langues sur les besoins du marché du travail. Cela permettrait en effet de pourvoir enfin les nombreuses vacances d'emploi dans la périphérie, qui requièrent la maîtrise du néerlandais.

inhoud

januari 2006 nr. 1

Jongeren bewegen steeds minder 4

De fysieke conditie van de Vlaamse jeugd laat te wensen over, zo blijkt uit een grootschalig BLOSO-onderzoek naar de fitheid van de jongeren anno 2005. RandKrant trok naar een LO-les in het Vilvoordse Onze-Lieve-Vrouw-instituut en registreerde inderdaad diep gezucht en gejammer.

Creative ondernemingen in de rand (9) 8 'Dreams on wheels', een bus vol rust

FiguranDten 10

De fiets die ingenieur elektronica Jef Couck van zijn collega's kreeg toen hij met vervroegd pensioen ging, bleef aanvankelijk een tijdje ongebruikt in de kelder staan, tot hij in 1989 in zijn eentje naar zijn schoonzus in Stockholm fietste en de smaak te pakken kreeg. Daarnaast is hij ook een fervent schilder. 'Als je een dagje ouder wordt, komt het erop aan niet stil te vallen', vindt hij.

5 miljoen extra voor onderwijs Nederlands in de rand 12

Komen en gaan in de rand (4) 22 Brussel als seismograaf

Nieuwe wandelkaart voor rijk Art Nouveau patrimonium 26

De Voer krijgt properste water van Vlaanderen 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24
Van huizen en tuinen 26 RestaurantDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FOTO: FILIP CLAESSENS

Fitheidsbarometer op onweer

Het gaat niet goed met de fysieke conditie van de Vlaamse jongeren. Dat is de droevige conclusie van een grootschalig BLOSO-onderzoek over de fitheid van de Vlaamse jeugd anno 2005. De zogenaamde fitheidsbarometer staat op onweer: de jongeren zijn vetter, slapper, trager en stijver dan 15 jaar geleden. Geen goed nieuws dus, zeker als je weet dat de conditie van de Vlaamse jeugd toen al te wensen over liet.

In 1990 bleek uit wetenschappelijk onderzoek dat de Vlaamse jeugd in een ronduit slechte lichamelijke conditie verkeerde. Omdat onvoldoende lichamelijke fitheid meestal uitmondt in een slechte gezondheid, luidde BLOSO, de sportadministratie van de Vlaamse Gemeenschap, toen de alarmklok. Sindsdien peilt BLOSO op regelmatige basis naar de fysieke conditie van de Vlaamse 12- tot 18-jarigen. De resultaten van die periodieke onderzoeken zijn een soort barometer: ze geven aan hoe goed of hoe slecht het gesteld is met de fitheid van de Vlaamse jeugd. Sinds 1990 heeft BLOSO vier barometeronderzoeken uitgevoerd bij de Vlaamse jongeren. Als we al die resultaten naast elkaar leggen, kunnen we de evolutie van de fysieke fitheid van de Vlaamse jeugd tijdens de voorbije 15 jaar in kaart brengen.

Beter evenwicht, minder kracht

De barometeronderzoeken zijn gebaseerd op de zogenaamde Eurofit-batterij, een reeks gestandaardiseerde testen die ontwikkeld zijn binnen de Raad van Europa. De testbatterij bestaat uit zeven lichaamsmetingen (lengte, gewicht en vijf huidplooiemetingen) en negen motorische testen en wordt algemeen aanvaard als het meest betrouwbare instrument om fysieke fitheid te meten. De motorische proeven testen het evenwicht, de armsnelheid, het uithoudingsvermogen, de lenigheid, de loopsnelheid en verschillende vormen van kracht.

Laten we beginnen met het goede nieuws: op drie van de negen motorische testen scoren de Vlaamse jongeren nu beter dan 15 jaar geleden. Na een ernstige inzinking tussen 1990 en 1997 hebben de jongeren hun evenwicht blijkbaar teruggevonden. Tijdens het laatste onderzoek hadden ze duidelijk minder pogingen nodig dan acht jaar eerder om één minuut lang op een evenwichtsbalk te blijven staan. Bij de armsnelheid zien we hetzelfde gebeuren: die nam stelselmatig af tussen 1990 en 1997, maar is sindsdien aan een enorme opmars bezig. De jongeren van nu kunnen dus veel sneller met één hand 25 maal heen en weer bewegen dan in alle vorige onderzoeken.

Ook het uithoudingsvermogen is verbeterd volgens de laatste resultaten. De Eurofit-batterij gebruikt de zogenaamde 'uithouding-shuttle run' om het uithoudingsvermogen van de proefpersonen te meten. Dat is een looptest waarbij je zo lang mogelijk het opgelegde tempo moet volgen. Ook

hier weer hebben de jongeren van nu de negatieve trend tussen 1990 en 1997 kunnen ombuigen. Het uithoudingsvermogen van de jongens bereikt opnieuw het niveau van 15 jaar geleden. Het uithoudingsvermogen van de meisjes is nu zelfs beter dan toen. Dat is toch wel een opmerkelijke uitslag in het geheel van de resultaten.

De resultaten van de andere zes motorische testen zien er immers minder rooskleurig uit. De jongeren zijn almaar minder lenig, en ook hun kracht neemt stelselmatig af. Tegenover het referentiejaar 1990 springen ze minder ver uit stand, kunnen ze minder lang aan de rekstok blijven hangen met gebogen armen en voeren ze minder sit-ups uit in 30 seconden. Zelfs hun handknijpkracht gaat erop achteruit, terwijl die positief geëvolueerd was tussen 1990 en 1993. Ook de loopsnelheid boert achteruit, behalve voor de 13-jarige meisjes.

Ze geven heel snel op

Voor de fitheidsbarometer 2005 heeft BLOSO in totaal 3.521 jongeren getest uit 21 scholen verspreid over heel Vlaanderen. Maar in de steekproef van de Vlaamse scholen zit geen enkele school uit de Vlaamse rand. Om te polsen of de situatie hier even zorgwekkend is als het BLOSO-onderzoek laat uitschijnen, trok ik naar een willekeurige school en woonde op een maandag in november in het Vilvoordse Onze-Lieve-Vrouwinstituut een les lichamelijke opvoeding bij van mevrouw Patteet.

Ann Patteet geeft al bijna 25 jaar lichamelijke opvoeding aan leerlingen uit het secundair onderwijs. Ze weet dus als geen ander hoe goed of hoe slecht het werkelijk is gesteld met de fitheid van de jeugd. Als ik haar vertel waarom ik een kijkje kom nemen in haar les, steekt ze meteen van wal. 'Je had iets vroeger moeten komen, want daarnet

hebben we een conditioefening gedaan. De leerlingen moesten over en tussen banken lopen en springen en na twee minuten kwamen er al enkelen klagen dat de oefening te zwaar was. Nu zijn ze bezig met een evenwichtsoefening, dat gaat al iets beter.'

Ann test haar leerlingen soms ook aan de hand van de Eurofit-testbatterij. 'Af en toe doe ik in mijn les de zogenaamde bieptest, waarbij je tussen twee elkaar steeds sneller opvolgende bieptonen de afstand tussen twee lijnen moet afleggen. Die resultaten zijn dus echt erbarmelijk! Ik heb bovendien sterk het gevoel dat de jongeren er niet meer voor gaan. Bij die testen is het net de bedoeling dat je alles geeft, maar dat gebeurt niet meer. Ze geven heel snel op!' Ook buiten haar lessen merkt Ann dat de jongeren steeds minder bewegen. 'Vroeger werd er op de speelplaats en op de sportvelden nog gespeeld met rekkers, springtouwen en ballen, maar dat zie je nu niet meer. De jongeren hangen wat rond, maar zijn niet meer

actief met iets bezig. Er komen ook almaar minder leerlingen met de fiets naar school. Sommigen nemen zelfs de bus als ze op amper twee kilometer van de school wonen. Dat is toch al te gek.'

De ervaren lerares LO meent dat de resultaten van de fitheidsbarometer de werkelijkheid goed weergeven. 'Voor mij is het duidelijk dat de jeugd minder fit en dus minder gezond is dan vroeger. De ziektebriefjes komen ook veel sneller, gewoon omdat ze vlugger vatbaar zijn voor allerlei ziektes. Hoe ouder ze worden, hoe meer last ze krijgen met de oefeningen in mijn les. Als ze veertien of vijftien jaar zijn, zie je ze ook niet meer in sportclubs, zeker niet als het om uithoudingssporten zoals lopen en zwemmen gaat. Ze krijgen dan andere interesses en laten de sportvereniging links liggen.'

Gebrek aan motivatie

Maar het grootste probleem is volgens de lerares het gebrek aan motivatie. 'Het wordt steeds moeilijker de leerlingen te motiveren. Als je zegt 'we gaan lopen', hoor je vanuit alle hoeken diep gezucht en gejammer. Terwijl het toch normaal is dat je in een LO-les loopt. Hetzelfde geldt voor toestelturnen. Dat doen de leerlingen echt niet meer zo graag, maar het zijn net die oefeningen waarin ze kracht, snelheid en lenigheid ontwikkelen. Ik houd voet bij stuk en blijf toestelturnen geven, maar nooit twee lessen achter elkaar. Ik probeer trouwens altijd een zo gevarieerd mogelijk sportaanbod te geven en sta er ook op dat de leerlingen blijven zwemmen gedurende het hele secundair onderwijs.' Ook BLOSO heeft de voorbije jaren veel inspanningen geleverd om de jeugd opnieuw te motiveren aan sport te

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

'Het wordt steeds moeilijker de leerlingen te motiveren. Als je zegt 'we gaan lopen', hoor je vanuit alle hoeken diep gezucht en gejammer'

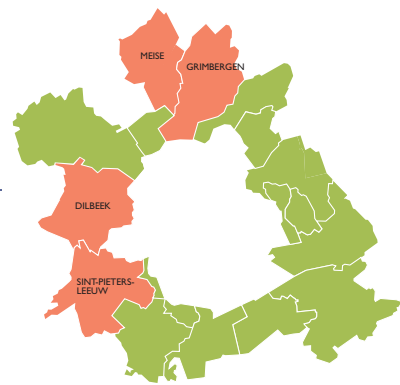
doen. Al meer dan tien jaar organiseert het in samenwerking met een aantal andere sportkoepels jaarlijks vijf 'Doe-Aan-Sport'-beurzen voor leerlingen uit het zesde leerjaar en de eerste twee jaren van het secundair onderwijs. Op die DAS-beurzen worden zoveel mogelijk verschillende sporttakken aangeboden. Daarnaast zijn er ieder jaar de twaalf provinciale jeugdsportevenementen, waar jongeren tussen 12 en 18 in contact komen met zowel klassieke als nieuwe sporten. Er zijn ook tal van evenementen om de schoolsport aantrekkelijker te maken: de Gordel voor Scholen, de Vlaamse Veldloopweek, de Sportprikkel, de Avonturentrophy voor scholen, etc. Die evenementen hebben een wisselend succes, aldus Ann Patteet. 'Onze school doet elk jaar mee aan Sportprikkel. Daarvoor kunnen we de leerlingen meestal nog motiveren omdat ze daar kennis kunnen maken met minder alledaagse sporttakken. We zetten hen ook ertoe aan mee te doen aan de Avonturentrophy van BLOSO, maar

dat is vrijblijvend. Het enthousiasme voor die activiteit wisselt enorm van jaar tot jaar. Soms hebben we geen deelnemers, soms zijn er meerdere ploegen. Veel hangt af van de sfeer in de klassen. Als die goed is, peppen de leerlingen elkaar op om mee te doen. We hebben de Avonturentrophy trouwens al eens gewonnen, wonder boven wonder. Dat team heeft toen een avonturenweekend gewonnen in Durbuy. Maar zelfs die overwinning heeft bij niet veel andere leerlingen het enthousiasme gewekt om de jaren nadien zelf mee te doen.'

Te veel huiswerk

Wat vinden de jongeren zelf van al die onheilspellende berichten over hun lichamelijke conditie? Ik vraag het na de LO-les aan de leerlingen van mevrouw Patteet. Raïssa wijst met een beschuldigende vinger naar de leerkrachten. 'Het is hun schuld dat wij steeds minder aan sport doen. Wanneer moeten we dat nog doen? We krijgen altijd maar meer huiswerk en zitten nu al met acht lessen per dag. Als je thuiskomt na zo'n lange dag en je moet nog eens al die taken maken, dan ben je helemaal op en wil je alleen nog voor de televisie ploffen. Ze eisen gewoon te veel van ons!' Raïssa krijgt voor deze uitleg veel bijval van haar medestudenten, maar haar lerares is het er niet mee eens. 'Ik hoor van mijn collega's dat de leerlingen hun huiswerk ook niet meer maken, dus dat argument gaat niet op.' Al bij al lijken deze scholieren in Vilvoorde niet echt wakker te liggen van de verontrustende fitheidsbarometer. De meesten halen gewoon hun schouders op en slenteren de deur uit.

Klaartje Van Rompaey

VLAAMS-BRABANT

Provinciedomeinen elk seizoen aantrekkelijk

De provincie Vlaams-Brabant pakt uit met een nieuwe brochure over haar vier provinciedomeinen in Huizingen, Kessel-Lo, Diest en Zoutleeuw. De brochure maakt de lezer wegwijs in de verschillende activiteiten en mogelijkheden van elk domein. De nieuwe brochure wil het publiek er ook toe aanzetten de provinciedomeinen in de winter te bezoeken. 'Veel mensen denken dat daar alleen tijdens de lente en de zomer iets te beleven

De rotstuin in het domein van Huizingen

valt, maar niets is minder waar', zegt gedeputeerde voor Recreatie Toine De

Coninck. 'Je kunt er in de herfst en de winter bijvoorbeeld in alle rust een

verkwikkende wandeling maken of aan sportieve jogging doen, waarna je in de drank- en eetgelegenheden terecht kunt voor een hartige hap.'

De brochure is gratis te verkrijgen in alle bibliotheken. U kunt ze ook aanvragen via het nummer 016-26 70 00 of via het internet: www.vlaamsbrabant.be

TD

MEISE

Rietveld zuivert afvalwater

In Meise werd eind vorig jaar een kleine ecologische waterzuiveringsinstallatie in gebruik genomen om het huishoudelijk afvalwater van een 25-tal bewoners te zuiveren. 'Op het einde van de Hanzepootstaat staan vijf woningen die ongeveer een kilometer

van de dichtstbijzijnde rioiering liggen. Deze zuiveringsinstallatie is de goedkoopste oplossing, want het zou ons heel wat meer geld kosten om de woningen op het rioeringsnet aan te sluiten', legt Schepen van Leefmilieu Jos Emmerechts uit. De waterzuiverings-

installatie kostte 40.000 euro en werd aangelegd door de firma Rietland. 'Het afvalwater wordt eerst opgevangen in een sceptische put en verzamelput, waarna het over een rietveld wordt verspreid en door lagen zand en grind sijpelt. Het gezuiverde water komt in een vijver terecht en stroomt daarna in

een sloot', legt Jos Emmerechts uit. 'Binnenkort zullen schoolklassen de installatie kunnen bezoeken en zo een duidelijk beeld krijgen van de werking van het rietveld.' In Meise komen er in de nabije toekomst nog meer van dergelijke plantenzuiveringsinstallaties.

TD

GRIMBERGEN / RUISBROEK

Nieuwe speeltuinen

De wijk Kerkeblock in Grimbergen heeft sinds kort een eigen speeltuin in de wan-

deltuin van het Heilig Hart Rusthuis. 'Onze kinderen wilden al lang een plaats

waar ze elkaar konden ontmoeten en veilig spelen', vertelt Bart Van Humbeek, voorzitter van het bewonerscomité van de wijk Kerkeblock. 'Samen met het gemeentebestuur en onze naaste buur het Heilig Hart Rusthuis, zijn we erin geslaagd onze droom te realiseren. De gemeente heeft gezorgd voor de speeltoestellen en het rusthuis stelt een deel van zijn wandeltuin ter beschikking. De nieuwe speeltuin heeft naast een recreatieve ook een sociale functie, want door de inplanting op deze plaats komen jong en oud meer in contact. De behoefte aan

een speeltuin in de wijk was groot. Dat is duidelijk gebleken tijdens de mooie nazomer van vorig jaar, toen heel wat kinderen en hun ouders naar de nieuwe speeltuin kwamen.' Ook Sint-Pieters-Leeuw is een speeltuin rijker. In de Groot-Bijgaardenstraat in deelgemeente Ruisbroek opende 'Camelot' onlangs zijn deuren, een binnenspeeltuin waar kinderen van 0 tot 12 jaar terecht kunnen. De speeltuin is open op woensdagnamiddag, zaterdag en zondag en tijdens de schoolvakanties.

TD

FOTO: FILIP CLESENS

In binnenspeeltuin 'Camelot' kunnen kinderen van 0 tot 12 jaar terecht.

Illegale VRT-zendmast

De VRT-zendmast in Sint-Pieters-Leeuw staat er illegaal. De Raad van State vernietigde eind vorig jaar voor de tweede keer de bouwvergunning voor de 300-meter hoge toren. De bouw van de zendmast in het begin van de jaren '90 gebeurde zonder vergunning, wat tot heel wat pro-

test leidde in de gemeente. Het Vlaamse Gewest paste daar in '93 een mouw aan door het gewestplan te wijzigen. Maar die gewestplanwijziging werd in 2002 vernietigd door de Raad van State. Nu heeft diezelfde Raad van State dus ook de tweede bouwvergunning voor de VRT-mast vernie-

FOTO: FILIP CLAESSENS

tigd. Het gemeentebestuur van Sint-Pieters-Leeuw, dat de klacht indiende bij de Raad van State, hoopt dat het Vlaamse Gewest zo snel mogelijk orde op zaken stelt en zorgt voor een geldige bouwvergunning. 'We be-

seffen heel goed dat de kans miniem is dat de zendmast wordt afgebroken. Het gaat ons vooral om het principe. Als de kleine man in de straat over de nodige vergunningen moet beschikken wanneer hij iets wil bouwen, dan moet de overheid dat ook doen', aldus schepen van Ruimtelijke Ordening Martin Schoukens.

TD

VISEERDE BRUEGEL LOSBANDIGE NONNETJES IN GROOT-BIJGAARDEN?

Dat Pieter Bruegel de oude graag in het Pajottenland werkte, is algemeen bekend. Op het schilderij *De Parabel van de Blinden* wordt het parochiekerkje van Sint-Anna-Pede afgebeeld, Bruegels *Winterlandschap met vogelknip* wordt dan weer in Itterbeek gesitueerd. Bruegels identificatie met het Pajottenland was voor de vzw Dilbeeks Erfgoed een gedroomde aanleiding om langs een aantrekkelijke wandelroute van 8 km 12 grote panelen te plaatsen met daarop kopieën van zijn bekendste werken. Ook de Bruegel-fietsroute van 45 km, die loopt langs het glooiende landschap van Sint-Anna-Pede, over Anderlecht, Lennik, Sint-Pieters-Leeuw om opnieuw te eindigen in Dilbeek, speelt hierop in.

Opmerkelijk is wel dat noch de wandeling, noch de fietsroute langs Groot-Bijgaarden lopen. Toch zou Bruegel ook daar werkzaam zijn geweest. In *Eigen Schoon* en *De Brabander*, het tijdschrift van het Koninklijk Historisch Genootschap van Vlaams-Brabant en Brussel, verscheen in 1993 een bijdrage van J. Van Lint-houdt die zegt dat Bruegel een pentekening maakte vanop de binnenkoer van de voormalige Sint-Wivina-abdij in Groot-Bijgaarden.

In het Prentenkabinet in Berlijn wordt een tekening bewaard, getekend BRUEGEL MDLXV (25,5 x 32,0 cm) waarop de schilder vier imkers in een bijengard heeft afgebeeld.

De tekening heet *De Bijenhouders* en toont naast de vier imkers een hellend terrein met links een vijver en een watermolen en rechts een kerk(toren) en een bijenverblijf. Op de achtergrond ligt een kasteel op een heuvel. Volgens J. Van Lint-houdt gaat het hier om de Alena-toren van Dilbeek en de nu verdwenen bijbehorende kasteelgebouwen. De vijvers moeten dan overeenstemmen met de op de abdijsite nog bestaande molenvijvers, en de kerktoren met deze van de abdijkerk die in het begin van de jaren 1800 op de funderingen na werd gesloopt.

Er zijn ook vermoedens dat *De Bijenhouders* een dubbele bodem bevat. Misschien wilde Bruegel wijzen op de al te losse levenswijze van de nonnetjes in de 'bijengard'. Lezen we niet dat zij zich in de 16de eeuw halsstarrig verzetten tegen het opleggen van een contemplatief leven en als rondzoemende bijen nogal profiteerden van hun 'vrijheid'!

Jaak Ockeley

12 reproducties van werken van Pieter Bruegel de Oude zijn opgesteld langs de Bruegel-wandelroute

FOTO: ALBRECHT DE SCHRIJVER

WEST-BRABANT

Vliegende verzorgenden

De Regionale Dienst Gezinszorg West-Brabant is gestart met het project 'Vliegende verzorgenden'. Het gaat om een initiatief waarbij verzorgers kunnen worden ingeschakeld om in Dilbeek, Galmaarden, Herne, Lennik, Meise, Pepingen en Ternat bij crisissituaties hulp te bieden in het huishouden. 'Vanuit de ziekenhuizen is er bij het ontslag van een patiënt grote vraag naar hulp in het huishouden', legt coördinator Kris De

Koker uit. 'Het gaat vooral om mensen die enkele weken hulp nodig hebben tijdens hun herstelperiode. De OCMW's kunnen die mensen via de gewone thuiszorgdienst moeilijk helpen omdat hun verzorgers gebonden zijn aan een strak uurrooster. Dankzij de nieuwe vliegende verzorgenden kunnen we mensen helpen die voor een korte periode en onverwacht hulp in het huishouden nodig hebben.'

TD

GRIMBERGEN

Sporten in het Nederlands

De werkgroep Vlaamse Actie, die een aantal Grimbergse verenigingen groepeerd, heeft geconstateerd dat tijdens de jeugdtrainingen op de voetbalvelden van Grimbergen en Strombeek-Borghet erg dikwijls Frans wordt gesproken. Daarom liet de werkgroep op beide voetbalvelden een bord plaatsen met daarop de tekst 'Ik sport, jij sport, wij sporten in het Nederlands'. 'Onze

bedoeling is de trainers en jonge voetballertjes ertoe aan te zetten Nederlands te spreken. Nu wordt er heel vaak Frans gesproken omdat heel wat jonge spelers Franstalig zijn. Wij willen er hen op wijzen dat sportbeoefening perfect samengaat met Nederlands leren', verduidelijkt voorzitter Robert Timmermans van de werkgroep Vlaamse Actie.

TD

FOTO: FILIP CLAESSENS

9 Creatieve ondernemingen in de rand

'Dreams on wheels', zo noemde Véronique Maes uit Dilbeek haar bedrijfje waarmee ze in het voorjaar van 2002 van start ging. De ondernemende Dilbeekse verbouwde een tweedehands autobus tot multifunctionele relaxruimte waarin werknemers even konden komen ontspannen tijdens hun werkdag. Ze richtte zich tot bedrijven die negatieve stress op het werk willen voorkomen. Intussen biedt Véronique Maes een totaalpakket aan, gaande van workshops, inspirerende tips en oefeningen, tot en met een permanent ingerichte ruimte in het bedrijf waar het personeel zijn stress kwijt kan.

'Dreams on wheels', een bus vol rust

Met haar initiatief levert Véronique Maes baanbrekend werk ten behoeve van het stressbeleid in bedrijven. 'Met de relaxbus rij ik gewoon naar het bedrijf en installeer me op de parkeerplaats van de onderneming. Het voordeel voor de werkgever is dat zijn werknemers zich niet hoeven te verplaatsen, want wij leveren ter plekke onze diensten. Het concept van de relaxbus is relatief eenvoudig', verduidelijkt ze. 'De inrichting van de bus zorgt voor een rustgevende sfeer. Daarbij maak ik onder meer gebruik van aangepaste verlichting, ontspannende muziek en geurige aroma's van allerlei oliën. Een ander hulpmiddel zijn de audiovisuele technieken om te ontspannen. Het gaat om stimuli van licht en geluid, gecombineerd met massage. Werknemers kunnen individueel of in groepjes van vijf personen gedurende een half uur genieten van alle faciliteiten in de bus.'

Koffie helpt niet

'Hoe ik op het idee kwam van de relaxbus? Tegenwoordig is toch alles mobiel. Een duidelijk illustratie is de vervanging van de vaste telefoon door de mobiele telefoon en de gsm. Daarenboven voel ik me er van nature toe geroepen ervoor te zorgen dat de mensen in mijn omgeving zich goed in hun vel voelen. Het opzetten van een eigen bedrijf dat de spanningen van mensen in hun werkomgeving vermindert, sluit daar volledig bij aan. Ons lichaam heeft iedere dag momenten van rust en ontspanning nodig. Je kent ongetwijfeld het fenomeen van de zogenaamde 'power nap', waarbij we meestal rond de middag een dipje voelen in ons bioritme. Het lichaam geeft hiermee een signaal dat het gedurende 15 tot 40 minuten tot rust wil komen. Helaas negeren we die behoefte dikwijls en proberen ze te onderdrukken door het drinken van extra koffie of cola, met als resultaat dat veel mensen verkrampd rondlopen. Voordat ik met mijn eigen bedrijf begon, heb ik ruim 10 jaar in de marketingsector gewerkt, zowel in kleine als grote bedrijven. Al vlug merkte ik dat veel werknemers volledig door het werk worden opgeslorpt en gebukt gaan onder stress. Mijn eigen bevindingen worden trouwens gestaafd door een onderzoek van de Europese Stichting voor de Verbetering van Werkomstandigheden uit Dublin die een enquête heeft gehouden onder 21.500 mensen in de 15 lidstaten van de Europese Unie. Daaruit blijkt dat 28 procent van de werknemers last heeft van stress. Daarmee is stress de tweede

belangrijkste oorzaak van gezondheidsklachten op het werk. Werknemers klagen onder meer over slaperigheid, hoge bloeddruk, harten vaatproblemen en zijn dientengevolge minder productief en frequenter afwezig op hun werk. Ik wil er hier wel op wijzen dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen positieve en negatieve stress; positieve stress gaat samen met de verhoging van motivatie en creativiteit, wat dus het tegendeel is van de problemen die door negatieve stress worden veroorzaakt.'

FOTO: FILIP CLAESSENS

Véronique Maes

Welzijnswet

'Bedrijven beseffen dat preventie van negatieve stress kostenbesparend is omdat hun personeel minder vaak afwezig is en vooral omdat een grotere mate van tevredenheid de creativiteit van de werknemers verhoogt, alhoewel dit laatste moeilijk in cijfers is uit te drukken', vindt Véronique Maes. 'De oprichting van mijn zaak is mede het gevolg geweest van de federale Welzijnswet van 4 augustus 1996, die duidelijk stelt dat de preventie van risico's niet alleen betrekking heeft op de inrichting van de werkplaats en het medisch toezicht, maar ook op de psycho-sociale belasting veroorzaakt door stress op het werk. Stressbeleid past dan ook in het algemene preventiebeleid van de onderneming. Naast de afstemming tussen de inhoud van de job en de persoonlijke vaardigheden wordt steeds meer aandacht geschonken aan een algemeen gevoel van tevredenheid bij de werknemers. Onze Relax Company is een pleitbezorger van die trend en biedt bedrijven de knowhow en de middelen om die vorm van management in de praktijk te brengen. Vroeger beperkten zich hierbij meestal tot het nemen van een aantal ergonomische maatregelen en ging de aandacht vooral uit naar een comfortabele zithouding en de inrichting van de kantoorruimte. Ook nu komen de meeste bedrijfsleiders doorgaans niet veel verder dan het bijbrengen van enkele theoretische inzichten inzake stress. Ik probeer een stap verder te zetten en het stressbeleid praktisch te integreren

in het welzijnsbeleid van de onderneming. Al vlug beseft ik dan ook dat een eenmalige ontspanningssessie van een half uurtje ontoreikend is om de negatieve stress tegen te gaan. Stressbeleid moet je integreren in het totale preventiebeleid van de onderneming.'

Relax in de file

Gewapend met dat inzicht verruimde Véronique Maes haar pakket middelen tegen stress met de introductie van een relaxruimte in het bedrijf, 'vergelijkbaar met een fitnesscentrum', zegt ze. 'Het is de bedoeling een ruimte ter beschikking te stellen waar het personeel zich even kan ontspannen en daarbij te voorzien in aangepast materiaal om te relaxen. Een prototype is al uitgetest in een aantal vestigingen van Ikea en bij Coca Cola. In de relaxbox vind je allerlei hulpmiddelen die je als individuele werknemer kunt gebruiken zonder begeleiding. Als bedrijven met ons een jaarcontract sluiten, vervangen wij maandelijks de muziek, de audiovisuele beelden, de inrichting en andere delen van het interieur zodat de gebruikers steeds nieuwe rustgevende prikkels krijgen en er geen sleet komt op het gebruik van de relaxbox.'

Véronique Maes verzorgt ook informatiesessies en workshops over stressbeleid en relaxmanagement. 'Uit ervaring weet ik dat je het de bedrijven makkelijk moet maken met een totaalpakket, zeg maar een soort van sleutel-op-de-deur oplossing. We helpen hen daarom bij het opmaken van een welzijnsbeleidsplan en organiseren hierover workshops en informatiesessies bestaande uit verschillende modules. Tijdens grote evenementen, zoals de Formule 1 autoraces in Spa-Francorchamps bijvoorbeeld, doen bedrijven een beroep op ons in het kader van hun externe promotie. In dergelijke gevallen leveren we een programma op maat, waarbij bezoekers onder meer de kans krijgen zich te laten verwennen in de relaxbus. De meeste tips en ontspanningsoefeningen om stress op het werk tegen te gaan, kunnen natuurlijk ook worden toegepast als je in de file staat of in andere stresserende omstandigheden. Het gaat trouwens vooral om het hanteren van een leefstijl waarbij je leert je te ontspannen en dingen te relativeren. Stressbeleid overstijgt dus het werk.'

'Bij stressbeleid gaat het vooral om het hanteren van een leefstijl waarbij je leert je te ontspannen en dingen te relativeren'

In de relaxbox geven de muziek, de audiovisuele beelden en de inrichting de gebruikers steeds nieuwe rustgevende prikkels

'Dreams on wheels', a bus where peace reigns supreme

'Dreams on wheels', is the title Véronique Maes gave to the business she started in the spring of 2002. This enterprising individual from Dilbeek converted a second-hand bus into a multi-purpose relaxation facility that employees can visit during their working day to help them to unwind a bit. She focused on companies anxious to prevent negative stress in the workplace. Véronique Maes now offers a comprehensive package of services, ranging from workshops, inspiring advice and exercises, to a permanent space in the company where staff can get rid of their stress. 'Before I started my own business, I worked for more than 10 years in the marketing sector. I soon noticed how very many employees are completely absorbed in their jobs and are weighed down by stress. Businesses are increasingly realising how cost-effective preventing stress can be: employees take less time off work and, more importantly, their greater job satisfaction helps boost their levels of creativity, although these types of benefits are difficult to quantify', Véronique Maes acknowledges.

Gevoel van vrijheid

'Toen ik in 2002 het concept van de relaxbus introduceerde, ging het de bedrijven niet voor de wind, maar ik had het geluk dat verschillende ondernemingen in mijn product geloofden', herinnert Véronique Maes zich. 'De tevredenheid van klanten is de beste promotie voor een nieuwkomer, want je moet het in de beginfase vooral hebben van mond-aan-mond reclame. In 2003 kreeg ik bovendien financiële

steun van sponsors waardoor ik voldoende tijd kon nemen voor klantenprospectie. Intussen verwierven we met de relaxbus bekendheid in heel België en is onze omzet ieder jaar verdubbeld.

Ik probeer constant te vernieuwen en te diversifiëren. We zijn geëvolueerd van één product (de relaxbus) naar een ruimer aanbod van diensten. Tijdens piekmomenten doe ik een beroep op externe medewerkers die workshops of informatiesessies verzorgen. Tot mijn kerntaken horen de coördinatie, de communicatie met de klanten, het bemannen van de relaxbus en het permanent zoeken naar vernieuwing.'

Aanbevelingen voor andere startende ondernemers? Het is volgens Véronique Maes van groot belang dat je een duidelijk concept hebt. 'De eigen missie met de te realiseren doelstellingen moeten de leidraad vormen bij het nemen van beslissingen. Dat is een moeilijk leerproces, waarbij de startende ondernemer er alle belang bij heeft ervaringen uit te wisselen met collega's. Zelf ben ik aangesloten bij de vereniging Markant, een vereniging van vrouwen in de middenstand. UNIZO hecht veel belang aan ervaringsuitwisseling en wijst daarnaast op de noodzaak van goed bedrijfsbeheer en een degelijke boekhouding.'

Véronique Maes stipt ook aan dat de eigen zaak haar een groot gevoel van vrijheid geeft. 'Ik kan het werk makkelijker combineren met het gezin. Bovendien staat mijn partner, die zelf ook drukke beroepsbezigheden heeft, volledig achter de zaak.'

Gerard Hautekeur

Meer informatie: veronique@relaxcompany.be

Jef Couck (77) woont in Alseberg en verkeert nog altijd in een uitstekende gezondheid. 'In 1987 ben ik met vervroegd pensioen gegaan', vertelt hij. 'Van mijn collega's kreeg ik twee afscheidscadeaus: een schilders-ezel en een fiets. Ik was in die tijd niet bijzonder sportief, maar toen de fiets na zes maanden nog altijd ongebruikt in de kelder stond, begon ik me een beetje te schamen.' Hij stoffte hem af en maakte een ritje. De eerste tien kilometer waren een hel, maar toch besefte Jef al gauw dat hij meer uit het fietsen zou kunnen halen en kwam hij op het idee om naar zijn schoonzus in Stockholm te peddelen. Na een grondige check-up kreeg hij het fiat van zijn dokter én zijn vrouw en begon hij te trainen voor zijn eerste lange fietstocht.

'In 1989 was het zover en vertrok ik helemaal alleen naar Zweden', vertelt Jef Couck. Hij was twee maanden onderweg en raakte zo helemaal verslingerd aan zijn fiets, want na Zweden kwamen Frankrijk, Santiago de Compostela, Assisi en een tocht door Engeland en Schotland. 'Ik maak doorgaans maar om de twee jaar zo'n fietsreis, want ik wil nu en dan uiteraard ook nog eens graag met mijn vrouw op reis', lacht hij. 'Meestal fiets ik alleen, als is het natuurlijk gezellig als er iemand meegaat; je kunt ervaringen uitwisselen, wat babbelen onderweg en als er iets gebeurt, is er altijd iemand in de buurt. Toch is het niet gemakkelijk om geschikte reisgezellen te vinden. Je moet op mensen stuiten met dezelfde interesses en een vergelijkbare fysieke conditie.' Zelfs als Jef er in zijn

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Jef Couck Op 76 met de fiets door Patagonië

eentje op uittrekt, voelt hij zich nooit eenzaam. 'Ik logeer altijd in jeugdherbergen of kleine hotels', legt hij uit. 'Op die manier leg je automatisch contact met andere reizigers, en met de plaatselijke bevolking raak je ook heel gemakkelijk aan de praat als je met de fiets reist. Je rijdt al eens verloren, vraagt de weg en krijgt meteen belangstellende vragen van de mensen die je aanspreekt. Ze willen graag weten waar je vandaan komt en wat je doel is. Eenzaam is het dus zeker niet. Je ziet ook veel onderweg; ik doe gemiddeld 100 kilometer per dag en dan kom je heel wat dingen tegen die de moeite waard zijn. Geleidelijk verminderen de afgelegde afstanden wel wat omdat ik nu een dagje ouder word, maar het contact met de mensen en de landen die ik zie, blijft heel intens.'

Dwars door Patagonië

In 2004 verlegde Jef Couck zijn grenzen tot buiten Europa. 'Mijn vrouw en ik zijn al enkele keren in Zuid-Amerika op vakantie gegaan en we hebben daar een aantal fijne vriendschappen gesloten, vooral met mensen uit Chili. Eén van hen, Nelson, een Chileense arts, houdt ook erg van fietsen. Na wat wiken en wegen besloten we een tocht door Patagonië te maken, dus door Chili en Argentinië. Het is een erg moeilijke, maar prachtige reis geworden.

Ik vertrok eind november van hier met het vliegtuig naar Buenos Aires in Argentinië, en heel de maand december hebben Nelson en ik gefietst tot we met Kerstmis bij hem thuis in Arauca arriveerden, ongeveer 650 kilometer ten zuiden van de Chileense hoofdstad Santiago.'

Nelson had Jef verteld over de soms uitzichtloze omstandigheden waarin veel van zijn patiënten leefden. 'Arauca was vroeger een welvarend mijnwerkersstadje, maar net als bij ons zijn de mijnen een na een gesloten. Er heerst nu echte armoede, de helft van de bevolking is werkloos en veel mensen zoeken hun heil in de drank. Toen ik dat hoorde, besloot ik onze tocht te laten sponsoren voor een goed doel. Veel mensen reageerden daar positief op en 'kochten' enkele kilometers. Zo hebben we bijna 2.000 euro ingezameld voor een onderwijsproject van Unicef. Misschien geen gigantisch bedrag, maar toch een mooi begin.' Het meest indrukwekkende deel van de reis vond Jef Couck de tocht over de pampa. 'En tegelijk het moeilijkste', herinnert hij zich. 'Het is een onmetelijke vlakte vol klein struikgewas en bruin gras en er waait een snoeiharde wind. We hebben zo 600 kilometer afgelegd. Het mooiste dat ik heb gezien, was ongetwijfeld het Andesgebergte. Daar heb je alles: bergen, sneeuw, meren, bossen, wild - in een woord magnifiek!'

In januari ging de fiets op stal en haalde Jef zijn vrouw van het vliegveld. 'We zijn toen nog samen naar Peru gereisd om kennis te maken met de incacultuur. De belangrijkste sites moet je voor dag en dauw bezoeken. Om zeven uur 's morgens ben je er vrijwel alleen en heb je de tijd om alles rustig in je op te nemen. Tegen de middag, op het moment dat busladingen Amerikaanse en Japanse toeristen arriveerden, maakten we ons uit de voeten.' Peru heeft Jef's hart ver-

Im Alter von 76 Jahren mit dem Fahrrad durch Patagonien

overd. 'Als je de kans hebt om er heen te gaan, moet je dat zeker doen. Elke keer als ik mijn foto's bekijk, krijg ik zin om opnieuw te vertrekken.'

Dromen van de Donau

Voorlopig zijn er nog geen concrete plannen voor een volgende tocht, maar dromen des te meer. 'In 1990 wilde ik de Donau per fiets volgen, te beginnen bij de bron in het Zwarte Woud en dan via Duitsland, Oostenrijk, Hongarije enzovoort tot aan de monding in de Zwarte Zee. Helaas is toen de oorlog in ex-Joegoslavië uitgebroken en zijn die plannen in het water gevallen. Nu het daar weer rustiger is, zou ik die reis alsnog willen maken. Ik heb al iemand gevonden die zin heeft om mee te fietsen, maar we moeten nog zien hoe we het concreet gaan aanpakken. Het zou gaan om een tocht van 3.000 kilometer.'

Meer artiest dan ingenieur

Een tweede belangrijke hobby van Jef Couck is schilderen. 'Daar ben ik al iets langer mee bezig dan met fietsen', vertelt hij. 'Vroeger volgde mijn dochter academie in Anderlecht. Ze leerde er potten draaien en vroeg me telkens opnieuw of ik ook niet eens een kijkje wilde gaan nemen, want ze was ervan overtuigd dat ik er een cursus zou vinden naar mijn zin. Aanvankelijk hield ik de boot af, maar ze bleef maar zeuren en uiteindelijk ben ik eens mee geweest, puur om haar haar zin te geven. Ze bleek nog gelijk te hebben ook: ik heb me meteen ingeschreven voor een schildercursus.' Jef volgde acht jaar lang academie, bleef daarna enthousiast schilderen en organiseert zelfs nu en dan een tentoonstelling

Als Jef Couck (77) aus Alseberg im Jahre 1987 in den Vorruhestand trat, bekam er von seinen Kollegen zum Abschied ein Fahrrad und eine Staffelei geschenkt. Das Fahrrad blieb ein halbes Jahr lang unbenutzt im Keller stehen, aber nach den ersten kurzen Radtouren kam er auf den Geschmack. 1989 radelte er ganz alleine zu seiner Schwägerin in Stockholm. Später folgten noch Santiago de Compostela, Assisi und eine Tour durch England. Im Jahre 2004 ließ er die Grenzen Europas hinter sich und zog er mit dem Fahrrad mit einem befreundeten chilenischen Arzt durch Patagonien. Im Rahmen dieser Reise wurden fast 2.000 Euro eingesammelt für ein Bildungsprojekt von Unicef in der chilenischen Bergwerkstadt Arauca. Die Staffelei blieb unterdessen nicht unbenutzt. Jef Couck war von Beruf Ingenieur, aber er fühlte sich schon immer mehr als Künstler denn als Ingenieur. Jetzt stellt er sogar ab und zu sein Werk aus. 'Wenn man etwas älter wird, kommt es darauf an, nicht "zum Stillstand zu kommen". Man muss aktiv bleiben, auch wenn das mit den Jahren schwieriger wird', meint er.

met zijn werk. 'Die creativiteit heeft er eigenlijk altijd al ingezet, ze is er alleen vrij laat uitgekomen', zegt hij. 'Ik werkte als ingenieur elektronica

'Als je een dagje ouder wordt, komt het erop aan niet stil te vallen. Je moet bezig blijven, al wordt dat met de jaren moeilijker'

en ik heb pas laat beseft dat ik professioneel eigenlijk meer als een artiest dan als een ingenieur bezig was. Daardoor zijn waarschijnlijk een paar promoties aan mijn neus voorbijgegaan. Achteraf gezien heb ik daar geen spijt van hoor, maar je staat er nu en dan toch bij stil. Tijdens mijn loopbaan heb ik weinig tijd gehad om mij creativiteit uit te leven; ik had mijn werk en er waren vijf kinderen, daar kruipt allemaal veel tijd in, maar ik heb er intens van genoten. Na mijn pensioen ben ik niet zoals sommige

van mijn vroegere collega's in in een zwart gat gevallen. Ik ben blij met al die vrije tijd; ik schilder, ik fiets, ik hou me bezig met de kleinkinderen en zo heb je altijd wat om handen.'

Cocoonen is niets voor mij

Jef Couck is afkomstig van Edegem, bij Antwerpen, maar belandde jaren geleden in de rand voor zijn werk. 'Ik kon promotie maken, dus heb ik toegelapt en ben verhuisd. Eerst hebben we een tijdje in Drogenbos gewoond en daarna hebben we in Alseberg gebouwd. Ik woon hier graag, vooral omdat er nog veel groen is. En als ik op de fiets spring, ben ik in geen tijd in het Pajottenland, de mooiste streek van België. Na vijftien jaar fietsen ontdek ik er nog geregeld kleine weggetjes waar ik nooit eerder ben geweest. Als je een dagje ouder wordt, komt het erop aan niet stil te vallen. Je moet bezig blijven, al wordt dat met de jaren moeilijker! Schilderen en fietsen kosten energie, doorzettingsvermogen en discipline, maar je krijgt er zoveel plezier voor terug dat het zeker de moeite loont ermee door te gaan. Ook mijn kinderen en kleinkinderen houden me jong. Ik heb veel van hen geleerd. Ze houden je geest open en laten je nieuwe dingen ontdekken in het leven. Het belangrijkste is vriendschappen sluiten en onderhouden en ruimdenkend om te gaan met wat er om je heen gebeurt. In een hoekje gaan zitten cocoonen vind ik vreselijk. Dat woord alleen al: cocoonen - je terugtrekken op jezelf, dat is niets voor mij. Ik kan erin komen dat sommige mensen dat best gezellig vinden, maar ik trek liever de wereld in.'

Ines Minten

FOTO - PATRICK DE SPIEGELARE

5 miljoen extra voor onderwijs Nederlands in de rand

In zijn beleidsbrief voor de rand die op 8 november i.l. werd voorgesteld, schrijft Vlaams minister Frank Vandenbroucke onomwonden dat hij de ambitie heeft 'alle anderstaligen in de rand op verschillende momenten aan te spreken en te motiveren om Nederlands te leren'. Op jaarbasis trekt hij hiervoor vanaf dit jaar 5 miljoen euro extra uit.

Het grootste deel van dit bedrag, circa 3,7 miljoen euro, gaat naar nieuwe maatregelen in het onderwijs. Sinds het schooljaar 1997-1998 kunnen Nederlandstalige basisscholen in de faciliteiten- en taalgrensgemeenten die aan bepaalde voorwaarden voldoen, aanspraak maken op extra leerkrachten om de taalvaardigheid - het spreken en schrijven - van hun anderstalige leerlingen te verbeteren. Vanaf het begin van dit schooljaar kan elke basisschool uit dit gebied deze ondersteuning krijgen op simpele aanvraag en zonder bijkomende voorwaarden. Op basis van hun leerlingenaantal krijgen de scholen automatisch 6, 12 of 18 lestijden. In de faciliteitengemeenten gaat het om 13 scholen.

91 extra voltijdse leerkrachten

Omdat het probleem van het groot aantal anderstalige leerlingen zich eveneens voordoet buiten deze gemeenten wordt de begeleidingsmaatregel uitgebreid tot alle 19 gemeenten van de Vlaamse rand. Sinds 1 januari 2006 kunnen hierdoor 100 bijkomende basisscholen extra leerkrachten inzetten voor taalonderricht. De minister werkt aan een regeling zodat deze aanvullende lestijden terecht komen waar ze het meest nodig zijn. Die regeling zal vanaf het begin van volgend schooljaar worden toegepast in alle 128 scholen van de Vlaamse rand. De nieuwe maatregelen houden in dat de scholen in totaal 91 extra voltijdse leerkrachten toegewezen krijgen, wat neerkomt op een extra uitga-

ve van 2,3 miljoen euro vanaf 2006. Er wordt ook een ondersteuningsteam in het leven roepen dat de basisscholen in de Vlaamse rand intensief begeleidt en ondersteuning biedt bij het aanleren van taalvaardigheid aan andersstaligen. Hierbij wordt ook aandacht geschonken aan communicatie met en betrokkenheid van anderstalige ouders.

Nederlands op het werk

Om anderstalige werkzoekenden meer kansen op werk te bieden, organiseert de VDAB al heel wat taalcursussen. Dat is geen overbodige luxe, want voor 98,8 procent van de vacatures in Halle-Vilvoorde is kennis van het Nederlands vereist, terwijl 38 procent van

de regio bevorderen. Het gaat hierbij onder meer om projecten die taalverwerving bij anderstaligen stimuleren zoals bijvoorbeeld sportclubs die werken aan de integratiebevordering van anderstaligen, initiatieven om Nederlands aan te leren op de speelpleinen in randgemeenten, de organisatie van taalstages door verenigingen, ... Door aanpassing van de subsidieregeling zullen in de toekomst meer middelen worden uitgetrokken voor dergelijke initiatieven.

Ook voor EU-ambtenaren

In het kader van het inburgeringsbeleid worden nu alleen nieuwkomers verplicht taallessen Nederlands te vol-

Sinds 1 januari kunnen 100 bijkomende basisscholen extra leerkrachten inzetten voor taalonderricht

de werkzoekenden in de rand andersstalig is. Vandenbroucke waarschuwt dat de weigering van een anderstalige werkloze om een VDAB-taalopleiding te volgen voortaan aan de RVA zal worden overgemaakt. Er komen ook 4 bijkomende instructeurs Nederlands die op vraag van bedrijven werknemers op de werkvloer taallessen geven, aangepast aan wat nodig is in hun werksituatie.

Niet alleen in scholen en op het werk wil Vandenbroucke de kennis van het Nederlands vergroten. Hij voorziet ook 239.000 euro extra voor belangrijke initiatieven vanuit het verenigingsleven die het Nederlandstalig karakter van

gen. Om ook alloctonen die hier al verblijven, zoals Franstalige Belgen, EU-ambtenaren of medewerkers van internationale instellingen, te stimuleren Nederlands te leren en te gebruiken, trekt Vandenbroucke 500.000 euro uit voor een project 'promotie Nederlandse taal' dat aan de vzw 'de Rand' werd toegewezen. De vzw moet de bestaande cursussen Nederlands beter bekend maken en meer algemeen het gebruik van het Nederlands in de Vlaamse rand stimuleren. De vzw 'de Rand' zal daarom nauwer gaan samenwerken met de Huizen van het Nederlands in Brussel en Vlaams-Brabant.

Luc Vanheerentals

VAN 4/1 TOT 4/2

RANDUIT

A G E N D A

Soetkin Collier zingt aangrijpende levensverhalen

Met haar glasheldere stem maakt Soetkin Collier (28) ook zonder Urban Trad furore. Sinds ze van Kieldrecht naar Doel verhuisde, staat ze niet alleen op de folkpodia maar ook op de barricaden, want met bevriende artiesten ijvert ze voor het be-

Soetkin Collier

houd van dit bedreigde polderdorp. In haar nieuwe liedjesprogramma 'Geroezemoes' zingt ze aangrijpende levensverhalen. 'De vissersvrouw' lijkt helemaal op haar lijf geschreven. De vijf muzikanten van Floes die haar begeleiden, hebben elders hun sporen verdiend. Zoals de naam al doet vermoeden, spelen ze het liefst

onvervalste 'Flemish blues'. Guido Piccard van Papaver bewerkte teksten uit de tijd van Daens en ver daarvoor. Hij bespeelt een cister. Silvie Moors kennen we vooral van Laika. Toon Van Mierlo kan zowel overweg met een doedelzak als met een saxofoon en brengt een hele rist blaasinstrumenten mee. Gitarist Philip Masure toerde met Comas en Urban Trad. Tom Theuns is nog steeds in verschillende formaties actief.

Geroezemoes door Soetkin Collier & Floes (première)
Jezus-Eik, GC de Bosuil, Witherendreef 1
Donderdag 19 januari om 20.00
📞 tel. 02-657 31 79 en www.debosuil.be

Sjostakovitsj voor kinderen en volwassenen

De honderdste verjaardag van Dimitri Sjostakovitsj (1906-1975) wordt door Prima La Musica gevierd met een familieconcert onder leiding van Dirk Vermeulen en in een regie van Stef De Paepe. Yves De Pauw vertelt over de Russische componist die bevriend was met Stalin maar toch veel tegenkanting kreeg van de Sovjet-ideologen. Na de Slag van Leningrad ontstond zijn helse achtste symfonie, maar hij schreef ook vrolijke revue- en pathetische filmmuziek, omdat hij niet wilde onderdoen voor Tsjajkovski, die vermaard werd door zijn balletmuziek. De muziek van Sjostakovitsj werd weerbarstiger naargelang hij meer in de hoek werd gedrukt. Heel wat composities, waarvoor hij dan weer wel door de kunstcensoren werd geprezen, waren - zonder dat

Prima La Musica

zij de dubbele bodem begrepen - satirisch bedoeld. Toen cellovirtuoos Rostropovitsj besloot om de Sovjet Unie te verlaten, vroeg Sjostakovitsj hem: 'In wiens armen moet ik nu sterven?'.

'Prima La Musica vertelt Dimitri Sjostakovitsj'
Beersel, CC de Meent, Gemeenveldstraat 34
Zaterdag 28 januari om 15.00
📞 02-359 16 00 en www.applaus.be

Christina Branco in het voetspoor van Ulysses

Fado vernieuwt zich voortdurend. De bekende zangeres Christina Branco zingt haar weemoedige liederen niet alleen in het Portugees, maar ook in het Frans en het Engels. Deze keer is Ulysses haar avontuurlijke reisgids. Vanuit Almeirim, waar ze werd geboren, vaart ze naar poëtische eilanden, en hoe verder ze van huis raakt, hoe sterker de nostalgie wordt. De grillige zee trekt haar aan, maar boezemt haar ook angst in. Aan de drang om terug te keren naar haar geliefde kan ze uiteindelijk niet weerstaan. Vier jaar geleden zong Branco nog over 'verlichte lichamen', en haar 'Corpo iluminado' zorgde toen voor de internationale doorbraak. Met 'Senso' waagde ze zich nadien op het domein van de erotiek. Nu laat ze zich inspireren door een gedicht van Paul Eluard over de vrijheid, brengt ze een opgefriste versie van Joni Mitchells 'A case of you', graait in het repertoire van de Argentijnse Mercedes Sosa en citeert zelfs verzen van William Shakespeare!

Christina Branco

'Ulysses' door Christina Branco
Asse-Zellik, CC Den Horinck, Noorderlaan 20
Woensdag 25 januari om 20.30
📞 02-466 78 21 en www.applaus.be

THEATER

6, 7 EN 8 JAN

VOSSEM

Gemeentezaal 0478-83 22 70
Dorpsplein

Toneelavonden

door Toneelkring Kunst en Vermaak
● 20.00

ZATERDAG 7 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Het uur van de waarheid

door Lazarus
● 20.15

ZONDAG 8 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Don Giovanni

door Walpurgis
(muziektheater)
● 20.15

ZATERDAG 14 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Au nom du père

door Het
Toneelhuis/Toneelgroep Ceremonia
● 20.30

WOENSDAG 18 JAN

WEMMEL

GC de Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Dédé le taxi (19/1 in Grimbergen)

België voor Beginners

door Bert Kruismans (uitverkocht)
● 20.00

DONDERDAG 19 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Dédé le taxi

door Theater Antigone
● 20.15

ZATERDAG 21 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Geletterde Mensen

Kees van Kooten & Guy Mortier (uitverkocht)
● 20.30

21 EN 22 JAN

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90 en
www.degoubloem.be

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Odysseus.Koning!

door De Gouknopjes
● 21/1 om 20.00, 22/1 om
15.00

MAANDAG 23 JAN

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Geletterde Mensen

Kees van Kooten & Guy Mortier
● 20.30

DONDERDAG 26 JAN

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC de Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

De tango van het blote

kontje

door Hubert Damen &
Quatuor D'Amore
● 20.00

De tango van het blote kontje (26/1 in Jezus-Eik)

DONDERDAG 26 JAN

KRAAINEM

GC de Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Als alles thuiskomt

door Jessie De Caluwe
● 20.00

27 EN 28 JAN

DWORP

Vormingscentrum Destelheide
Destelheidestraat 66 02-380 39 15

De Stier uit Californië

door
Toneelgezelschap Waaile van Dwouerp
● 20.00

27, 28 EN 29 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Hartslach

door Dakapo (musical)
● 20.00, 29/1 om 15.00

DONDERDAG 2 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Vincent.Arthur.Marcel.

door Theater Malpertuis
● 20.30

3 EN 4 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Platform

door NT Gent
● 20.15

ZATERDAG 4 FEB

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Minder = Meer

door Fred Delfgaauw
● 20.00

FAMILIEVOORSTELLINGEN

ZATERDAG 21 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Cirkus in beweging

door Kronkel - van 3 tot 13 jaar
● 20.00

ZATERDAG 21 JAN

VILVOORDE

CC Koningslo 02-255 46 90
Streekbaan 185

Klein Duimpje

door De Spiegel - vanaf 5 jaar
● 15.00

ZONDAG 22 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Aliceke

door HetPaleis / Froe Froe
vanaf 6 jaar
● 16.00

WOENSDAG 25 JAN

LINKEBEEK

GC de Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

De toverdoos

door Poppentheater Oeps
● 14.00

VRIJDAG 27 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Diabolo

door Salibonani - van 3 tot 13 jaar
● 20.00

ZATERDAG 4 FEB**LINKEBEEK**

GC de Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Dansfreakz - vrij danspodium

vanaf 6 jaar

● 13.30

HUMOR**5, 6 EN 7 JAN****GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Spaak door Kommil Foo

(uitverkocht)

● 20.15

DONDERDAG 12 JAN**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Zinloos geweldig

door De Neveneffecten

● 20.30

20 EN 21 JAN**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Mijn madam is ne kloon

door Echt Antwaarps Teater

● 20/I om 20.00, 21/I om

20.00

ZATERDAG 28 JAN**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Wij zijn niet mooi maar we bestaan

door ManManMan

● 20.00

DONDERDAG 2 FEB**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Mijn madam is ne kloon

door Echt Antwaarps Teater

● 14.00 en 20.30

SENIOREN**MAANDAG 23 JAN****ASSE**

CC Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

Salim Seghers

● 14.30

DONDERDAG 26 JAN**DILBEEK**

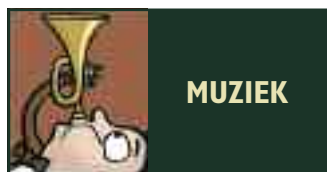
CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Filmvoorstelling:

Pièces d'identités

● 14.00

VRIJDAG 13 JAN**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

History of Singer-Songwriters

door Histrylogie 2 (Axl Peleman,

Guy Swinnen, Wigbert Van Lierde,

Bart Buls en Ron Reuman)

● 20.30

De Neveneffecten (12/1 in Beersel)

VRIJDAG 13 JAN**LINKEBEEK**

GC de Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

A Taste of Gospel

door Barbara Dex & The Shadow Voices

● 20.30

ZATERDAG 14 JAN**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Geblust

door Flip Kowlier

● 20.00

WOENSDAG 18 JAN**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Electric Barbarian

● 20.15

20 EN 21 JAN**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Café Weemoed

door Raymond van het Groenewoud

● 20.15

VRIJDAG 20 JAN**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Jan Leyers

● 20.30

VRIJDAG 20 JAN**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC de Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

La Voyageuse

door Dirk Van Esbroeck & Kompanen

● 20.00

ZATERDAG 21 JAN**SINT-GENESIUS-RODE**

GC de Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoevestraat 67

Er zal altijd een zon zijn

door Connie Neefs & Hugo Symons

● 20.00

DONDERDAG 26 JAN**WEMMEL**

GC de Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Tijdloos - Hommage aan Bram

Vermeulen

● 20.00

Platform (3 en 4/2 in Grimbergen)

Dirk Van Esbroeck & Kompanen
(20/1 in Wezembeek-Oppeem)

Tijdloos - Hommage aan Bram Vermeulen (26/1 in Wemmel)

KLASSIEK

VRIJDAG 27 JAN

GRIMBERGEN

Abdijkerk 02-263 03 43
(CC Strombeek)

Graindelavoix door Mappamundi
● 20.15

ZATERDAG 28 JAN

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Jan Leyers
● 20.30

ZONDAG 29 JAN

WEMMEL

GC de Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Amorroma en Saltarel
(folk)
● 15.00

VRIJDAG 3 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Voice Male
● 20.30

ZATERDAG 4 FEB

WEMMEL

GC de Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Hartklop
door Johan Verminnen
● 20.00

JAZZ

DONDERDAG 26 JAN

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Electric Barbarian
● 20.30

ZATERDAG 7 JAN

BEERSEL

CC de Meent 02-356 82 94
(Mia Van Cutsem)

Gemeenveldstraat 34
Nieuwjaarsconcert door Salon-
orkest Panache en bariton Marco Bakker
en sopraan Katrien Gallez
organisatie: Daenskringen van de Zennevallei
● 19.30

ZONDAG 8 JAN

ZAVENTEM

Gemeentelijk auditorium
02-758 87 92 (Dienst Cultuur)

Hoogstraat 50
Nieuwjaarsconcert in Weense
stijl met Salonorkest Panache en sopraan
Annick Desair, o.l.v. Dirk Boehme
● 11.00

ZATERDAG 14 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Nieuwjaarsconcert door Salon-
orkest Panache en Tijn Uilenspiegelkoor
● 20.30

ZATERDAG 14 JAN

SINT-PIETERS-LEEUV

Sinte-Lutgardiskerk 02-532 01 43

Kunstig concert door de Konink-
lijke Harmonie Ste-Lutgardis Zuum, foto-
en diaclub Open Vizion en GCC Coloma
● 19.30

ZONDAG 15 JAN

ASSE

Oud Gasthuis 02-466 20 30
Gemeenteplein 26 (CC Westrand)

Collegium Istrumentale
Brugense
● 15.00

ZONDAG 15 JAN

SINT-GENESIUS-RODE

GC de Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoestraat 67

Moments Musicaux
door Jan Vermeulen & Dirk Tuypens
● 11.30

ZONDAG 22 JAN

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Liedrecital door Martje Vande
Ginste & Barbara Bassez
● 11.00

VRIJDAG 27 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

**Nuove Musiche en Rober-
to Giordano** (piano)
● 20.30

ZATERDAG 28 JAN

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

A Night at the Opera
(bekende aria's uit beroemde opera's)
● 20.30

ZATERDAG 28 JAN

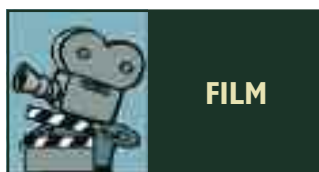
ZAVENTEM

Academiezaal 0496-27 36 54
(Cultuurraad Zaventem)

Rustoordreef

Mozartconcert

● 20.00

WOENSDAG 4 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Flightplan
● 20.30

DINSDAG 10 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De Bloedbruiloft
● 20.30

WOENSDAG 11 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Tim Burton's Corpse Bride
● 20.30

DONDERDAG 12 JAN

WEZEMBEEK-OPPEM

GC de Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

L'enfant
● 20.00

ZONDAG 15 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Chicken Little
(Nederlandstalige versie)
● 15.00

DINSDAG 17 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Caché
● 20.30

WOENSDAG 18 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Matchpoint
● 20.30

WOENSDAG 25 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

A history of violence
● 20.30

VRIJDAG 27 JAN

WEMMEL

GC de Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

L'enfant
● 20.00

MAANDAG 30 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

**In the Arms of the unreal -
The mysterious Life and
Art of Henry Darger**
● 20.30

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

LATIJNSE ZANG **Libertijnse liederen**

Als het van het kwintet Eléonor afhangt, zou het Latijn weer als een universele taal moeten worden ingevoerd. In 'Lapsus Animae' worden lichtvoetige teksten van libertijnse en beruchte auteurs op muziek gezet. Het programma overspant 13 eeuwen Latijnse literatuur. Elly Aerden verklankt gewaagde ontboezemingen van Catullus en Sulpicia, die tot de decadentste schrijvers van hun tijd worden gerekend. Ook in de Satyricon van Nero's vertrouweling Petronius zijn er weinig morele remmingen. Dat het Latijn zich uitstekend leent voor een moderne instrumentale begeleiding heeft Carl Orff al bewezen. Bij Eléonor zijn het percussionist Luc Van den Bosch, gitarist Anthony Claeys, accordeonist Ivan Smeulders en cellospeler

Lode Vercampt die de erotische beschouwingen nog opwindender maken. Een klassieke opleiding is niet vereist, want de teksten worden in vertaling op een scherm geprojecteerd.

Eléonor

'Lapsus Animae' door Eléonor
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, Bergstraat 1
Vrijdag 27 januari om 20.30
02-255 46 90 en www.applaus.be

TONEEL **Lachen met het leger**

Oorlogen zijn ontwrichtend en sturen ook het gezinsleven in de war. De Hongaarse theaterauteur Istvan Orkeny (1912-1979), die vooral bekend werd door zijn mysterieuze kortverhalen, verafschuwde kanonnen en geweren. Toch werd ook hij in de tweede wereldoorlog naar het Russisch front gestuurd en kwam terecht in een krijgsgevangenenkamp. Gelegenheid te over dus om het militaire apparaat van binnenuit te observeren. In 'De familie Tot', dat ook al door De Paardenkathedraal voor het voetlicht werd gebracht, wordt een jongeman gemobiliseerd. Zijn ouders hopen dat hij het er levend van af brengt. Hoewel de oorlog nog lang niet is afgelopen, komt de kapitein van zijn eenheid bij hen op vakantie. De brave plattelandsbe-

woners sloven zich uit om het hem naar de zin te maken, wat voor absurde taferelen zorgt. Leo Dewals regisseert dit grotesk stuk bij theatergezelschap Kris Kras.

'De familie Tot' door Kris Kras
Meise, De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69
Vrijdag 20 januari om 20.30, zaterdag
21 januari om 20.00, vrijdag 27 januari
om 20.30
02-268 61 74 en www.applaus.be

kwartslag

**Aanraders uit Kwartslag-aanbod
voor deze maand**

MULTIMEDIAPROJECT **Rondsnuffelen in Eskimoland**

Hoe ziet de hoofdstad van de Eskimo's eruit? Worden er nog steeds iglo's gebouwd? En is het aantal ijsberen door de opwarming van de aarde verminderd? Bart Baele, Nico Leunen en Peter Van Laerhoven, die sinds vorig seizoen het collectief Berlin vormen, maakten voor hun tweede multimediale voorstelling in het kader van de Holoceen-reeks video-opnamen in het Noordpoolgebied. De Inuit zijn sinds 1999 niet meer afhankelijk van Canada. Hun nieuwe staat, die bijna zo groot is als West-Europa, noemen ze Nunavut ('ons land'). De jonge natie is afgezonderd van de rest van de wereld en worstelt met groeipijnen. De schaarse bewoners houden vast aan oeroude tradities, maar willen ook zoveel mogelijk voordeel halen uit de bodemschatten. Diamant, gas en olie brengen immers meer op dan het vel van de ijsbeer. Ivo Michiels schreef een aanvullende tekst voor twee acteurs die meer dan vierduizend kilometer van elkaar verwijderd zijn. De ene bevindt zich in de theaterzaal. De andere is telefonisch met hem verbonden vanuit Iqaluit, de hoofdstad van Eskimoland, die zelden of nooit het wereldnieuws haalt.

'Iqaluit / Holoceen 2' door Berlin & Ivo Michiels
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Woensdag 25 januari om 20.30
02-466 20 30, www.westrand.be
www.kwartslag.be

Iqaluit / Holoceen 2

Brussel, KVS, Arduinkaai 7
1 en 2 februari om 20.30
02-210 11 00, www.kvs.be en
www.kwartslag.be

TONEEL **Theater zonder woorden**

Het is een drukte van jewelste in 'Het moment, waarop we niets van elkaar wisten'. Tientallen personages die allemaal hun bezigheden hebben, komen en gaan. De Oostenrijkse auteur Peter Handke legt deze passanten geen woorden in de mond, maar geeft wel talrijke regieaanwijzingen. De vluchtige taferelen hebben een grappige ondertoon. In tegenstelling tot zijn beruchte 'Publikumsbeschimpfung' en 'De kunst van het vragen' gaat hij hier niet in de clinch met de toeschouwer. 'Die Stunde, da wir nichts von einander wussten' dateert van dertien jaar geleden en is sindsdien zijn meest gespeelde stuk. Ook dansers en mimekunstenaren nemen het onder handen. Regisseur Ruud Gielens opteerde net als bij Union Suspecte, waarvan hij één van de oprichters is, voor een multiculturele cast. Zouhair Ben Chikha, die onlangs de muziek verzorgde in de KVS-productie 'Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen', is ook nu weer van de partij. Jan Goovaerts tekent voor het suggestief klankdecor.

'Het uur waarop wij niets van elkaar wisten' door Ruud Gielens / Kaaithater (premièrereeks)
Brussel, Kaaithater, Saintelettesquare 20
Van 18 tot 21 januari en van 25 tot 28
januari om 20.30
02-201 59 59, www.kaaitheater.be
en www.applaus.be

U vindt het volledige Kwartslag-programma op www.kwartslag.be
Wie zich een Kwartslag-pas aanschaft (28 euro) kan uit het ruime aanbod van het Kaaithater, de KVS, CC Strombeek en CC Westrand vier voorstellingen kiezen, waarvan één in elk theater.

Ludo Dosogne

‘DE KNUFFELWAARDE VAN HET NEDERLANDS ONTDEKKEN’

Fast Forward speelt Shakespeare voor anderstalige studenten Nederlands

Een spannend verhaal vol humor en romantiek, dat is wat het publiek van theatergroep Fast Forward het liefst te zien krijgt. Ter gelegenheid van zijn vijfde verjaardag geeft het gezelschap zijn kijkers alvast hun zin.

In januari gaat ‘Romeo en Julia’ in première, een bewerking van de beroemde liefdesaffaire van William Shakespeare, maar dan verteld met eenvoudige woorden en zinnen, speciaal voor studenten die Nederlands leren. Een schitterende uitdaging, vindt regisseur Dirk Van Vaerenbergh: ‘Romeo en Julia is al ontelbare keren bewerkt en elke nieuwe versie heeft eigen accenten. Ik vond het boeiend om binnen de specifieke vereisten van Fast Forward toch een interessant stuk te creëren. Het is immers niet omdat je de taal niet vlot spreekt, dat je alleen maar domme, platte of kinderachtige verhalen kunt begrijpen. Ik heb zelf veel talen gestudeerd, heb veel in het buitenland gezeten en probeerde altijd uit wat ik met mijn beperkte woordenschat en grammatica al kon. Vaak krijg je dan lullige tekstjes voorgeschoteld en dat is behoorlijk deprimerend. Zoiets wou ik dus zeker niet. In onze versie geven we intriges, plot en poëzie in gemakkelijke woorden weer, maar we zorgen ervoor dat ze wel allemaal goed uit de verf komen.’

Weinig culturele prikkels

Peter Schoenaerts maakte de bewerking van de tekst. Hij stond in 2001 aan de wieg van Fast Forward. ‘Ik werkte als docent Nederlands aan het ILT in Leuven’, vertelt hij. ‘Mijn collega’s en ik merkten op dat onze studenten buiten de lessen weinig culturele prikkels kregen. Hun Nederlands was niet goed genoeg om gewone toneelstukken te begrijpen, Nederlandstalige romans bleken te moeilijk, naar de bioscoop gaan ging evenmin vlot. Daarom besloten we zelf iets op poten te zetten. Onze studenten associeerden het Nederlands vaak met leren en met administratie. We wilden hen laten zien dat het ook een taal is waarin je je kunt amuseren; we wilden hen de knuffelwaarde van het Nederlands leren kennen.’ De reacties op de vorige stukken bewijzen dat Fast Forward in dat opzet slaagt. ‘Er ontstaat altijd een bijzondere interactie met het publiek’, legt Peter Schoenaerts uit. ‘De mensen in de zaal antwoorden op vragen van de personages, roepen hen goede raad toe of laten blijken dat ze het niet met hen eens zijn. Zulke reacties ontstaan omdat ons publiek enorm gevarieerd is. Het gaat om mensen van overal ter wereld, met uiteenlopende culturele en intellectuele achtergronden. Er zitten diplomaten tussen, buitenlandse doctoraatsstudenten en vluchtelin-

gen uit ontwikkelingslanden. Sommigen van hen zijn opgegroeid met theater, anderen hebben nog nooit een toneelstuk gezien, al helemaal niet in de typisch Westerse vorm. Vooral die laatste groep gaat vaak heel erg op in het verhaal.’

Van nul begonnen

De rollen zijn verdeeld onder zeven acteurs. ‘Ze zijn tijdens het hele stuk bijna voortdurend bezig’, zegt Dirk Van Vaerenbergh. ‘Dat is typisch voor mijn aanpak. Ik werk zonder coulissen, dus het publiek ziet elke verkleeding, elke verandering. Als een acteur in een bepaalde scène niet meespeelt, kan hij ondertussen gerust een touw vasthouden, een standbeeld of een toevallige passant uitbeelden. We doen echt alles samen.’ Elk seizoen wil Fast Forward een stap vooruit. ‘Elk nieuw stuk krijgt een iets professionelere aanpak’,

vertelt Peter Schoenaerts. ‘We zijn van nul begonnen, maar werken vandaag met professionele regisseurs en ervaren acteurs. Ons doel blijft wel stevast educatieve projecten voor taalstudenten, omdat we het enige gezelschap zijn dat zulke stukken maakt in het Nederlands.’ Toch wil Fast Forward ook op taalgebied zijn curriculum uitbreiden. Voor het najaar van 2006 plant de theatergroep een Engelstalige voorstelling in samenwerking met een toneelgezelschap uit New York.

Ines Minten

www.fast-forward.be

Speeldata ‘Romeo en Julia’ in de rand:

Dinsdag 10 januari in GC de Bosuil, Jezus-Eik om 20.00 (première)

Maandag 30 januari in GC de Bosuil, Jezus-Eik om 20.00

Dinsdag 31 januari in GC de Boesdaalhoeve, Sint-Genesius-Rode om 20.00

Vrijdag 10 februari in GC de Zandloper, Wemmel om 15.00 uur

Studiedag voor leerkrachten - viering 5 jaar Fast Forward:

Maandag 13 februari in GC de Zandloper, Wemmel om 15.00 en 20.00

Dinsdag 14 februari in GC de Lijsterbes, Kraainem om 20.00

www.derand.be

GC de Bosuil (02-381 14 51 en info@debosuil.be), GC de Boesdaalhoeve (02-381 14 51 en info@deboesdaalhoeve.be), GC de Zandloper (02-460 73 24 en info@dezandloper.be) en GC de Lijsterbes (02-721.28.06 en info@delijsterbes.be)

DINSDAG 31 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Innocence

20.30

VAN 6 TOT 30 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Vleugelvlug, tentoonstelling door RASA voor kinderen van 5 tot 10 jaar

doorlopend

TOT 15 JAN

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck

Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Hilde Van Sumere: een retrospectieve

van di tot vr van 13.00 tot

17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00

VRIJDAG 6 JAN

ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal 02-720 20 67

Kouterweg 2

‘De juiste plant op de juiste plaats’ door Wim Collet

organisatie: Velt-Zaventem

20.00

DINSDAG 17 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

‘Refractieve heilkunde’

door dr. Guy Sallet, oogarts Aalst

14.00

WOENSDAG 18 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

‘Catalonië en Barcelona’

door Marnix Van Damme en

Geert Van de Wiele

20.00

Fata Moendial betreft buitenlanders bij verenigingsleven in Jezus-Eik

Met Fata Moendial willen de dorpsraad en de parochieraad van Jezus-Eik buitenlanders die zich hier hebben gevestigd, meer bij het verenigingsleven betrekken. Het initiatief is grotendeels afgekeken van het succesvolle televisieprogramma Fata Morgana, want ook Fata Moendial is opgevat als een massaspel waarbij allerlei opdrachten moeten worden vervuld.

De Hoeilaartse cabaretier Walter Baele animeert de avond in de gedaante van Martin Rigolle. Twaalf Vlaamse verenigingen uit Jezus-Eik/Overijse nemen aan het spel deel. Zij moeten elk een muzikant of een muziekensemble vinden die een lied of instrumentaal nummer zullen uitvoeren. 'Ze worden door de jury echter niet beoordeeld op hun artistiek talent maar op hun geografische herkomst', zegt medeorganisator Hugo Dewit. 'Hoe verder ze vroeger woonden, hoe meer punten ze verdienen. Een Nigeriaanse zanger wordt bijgevolg hoger gequoteerd dan zijn Duitse collega. Daarnaast houden we ook rekening met hun huidig adres. Hoe dichterbij Jezus-Eik/Overijse gedomicilieerd is, hoe meer hij zijn ploeg vooruit helpt. Wie tot de gemeente zelf behoort, heeft dus een streepje voor!'

Er kan ook lekker worden gesmuld, want elke vereniging dient van een vooraf door lottrekking bepaald buitenlands gerecht een dertigtal hapklare porties te bereiden, die na de jurykeuring onder de aanwezigen worden uitgedeeld. 'De paëlla, pizza, couscous, souvlaki en de vele andere exotische hapjes worden door de jury gerangschikt volgens smaak en presentatie', licht Hugo Dewit toe. 'De internationale eetcultuur onderstreept hoe sterk we zijn gemondialiseerd.'

Als derde opdracht moet iedere ploeg een ludiek voorwerp uit één van de vier door het lot aangeduide landen meebrengen. 'Het verrassingseffect en het grappige karakter ervan zullen ongetwijfeld met punten worden beloond, maar we laten iedereen vrij', verklapt Hugo Dewit.

Fata Moendial geniet de steun van GC de Bosuil, vzw 'de Rand' en de Vlaamse Gemeenschap.

Ludo Dosogne

Fata Moendial
Jezus-Eik/Overijse, GC de Bosuil, Witherendreef 1
Zaterdag 14 januari om 20.00 (gratis toegang)
📞 02-657 31 79 en www.debosuil.be

VRIJDAG 20 JAN

SINT-PIETERS-LEEUV

GCC Coloma 02-377 23 91
J. Depauwstraat 25 (B. Vandamme)
'Bloei van vroeg tot laat' en
voorstelling boek 'Een tuin van licht en
schaduw' van Mia Gevaert
organisatie: VVPV

🕒 20.00

DINSDAG 31 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
'Wordt de computer slimmer dan de mens?' door Dirk
Van Dyck, vice rector U.I.A.

🕒 14.00

VRIJDAG 3 FEB

ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal 02-720 20 67
Kouterweg 2
**'Augurken-, komkommer-
en aubergineteelt'**
door dhr. Meysman
organisatie: VELT-Zaventem

🕒 20.00

CURSUSSEN

9, 16, 23 EN 30 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
**'Met aquarel naar
menselijk naakt'**

🕒 19.00

10, 17, 24 EN 31 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

**'Schildercursus:
tekst en beeld'**

🕒 19.30

14, 21 EN 28 JAN

ASSE

Zaal Emmaüs
02-452 72 91 (KAV Asse)

Kerkstraat 5

Start cursus 'Kalligrafie'

🕒 10.00

DINSDAG 17 JAN

ASSE (MOLLEM)

Parochielokaal
02-452 60 30 (Gezinsbond Mollem)
Kouter 4

'Koken voor mannen'

🕒 19.30

DONDERDAG 19 JAN

KORTENBERG

CC Colomba 02-720 23 92
(VTB-VAB-Zaventem-Nossegem)

Wijngaardstraat 1

Opendeurdag met dans-

demonstraties en gratis proefles:
aanloop naar lessenreeks 'Danscursus Alle
Dansen' die start op 26/1

🕒 20.00

Creatief talent gezocht

VRIJ DANSPODIUM 'DANSFREAKZ'

Op zaterdag 4 februari organiseert GC de Moelie een vrij podium dans voor jonge dansers en danseressen. Ben jij tussen 6 en 20 jaar en ben je gek op dansen? Wil je zelf een dansact in elkaar steken? Dan mag je deze kans niet missen! Op deze wedstrijd mag je alleen of in groep een dansnummer brengen dat je volledig zelf bedenkt. De muziek waarop je danst en de kledij die je draagt, mag je zelf kiezen. Een jury van dansleerkrachten en dansliefhebbers beoordeelt jouw creatief danstalent en stuurt de winnaar met een waardevolle prijs naar huis. Ook het publiek bepaalt mee wie de beste danser is.

Linkebeek, GC de Moelie, Sint-Sebastiaanstraat 14

Zaterdag 4 februari om 13.30

Vooraf inschrijven is verplicht en kan tot 27 januari, de deelname is gratis.

📞 02-380 77 51 en info@demoelie.be

DE PRIJZEN VAN MEISE

In het kader van De Maand van het Woord worden om de twee jaar De Prijzen van Meise georganiseerd. Deze prijzen omvatten o.a. de Maurits Naessensprijs voor schilderkunst, de Jules van Campenhoutprijs voor Poëzie en de Jef Burmprijs voor voordracht.

De Maurits Naessensprijs is een nationale wedstrijd voor kunstenaars vanaf 16 jaar. De deelnemers leveren hun werk in olieverf, gouache, acryl, potlood, inkt, aquarel of tempera in, voorzien van een degelijk ophangstelsel. U kunt uw werk binnenleveren op 3 en 4 maart.

De Jules van Campenhoutprijs bekroont dichters ouder dan 18 jaar. De kandidaten mogen maximum 5 ongepubliceerde en elders niet bekroonde gedichten voordragen. Geheel of gedeeltelijk geplagieerde werken worden uitgesloten. Inschrijven kan tot 31 januari.

De Jef Burmprijs tot slot is een wedstrijd voor jonge voordrachtskunstenaars tussen 10 en 18 jaar. De deelnemers worden ingedeeld in 4 reeksen volgens hun leeftijd. Wie tussen 10 en 12 jaar is, draagt een zelfgekozen gedicht voor; 13- tot 18-jarigen dragen een gedicht en prozastuk voor dat ze vrij mogen kiezen. Er worden geen attributen gebruikt tijdens de voordracht. Inschrijven kan tot 31 januari.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de cultuurdienst van Meise, tel. 02-272 00 28, 02-272 00 31 en monika.vandenbrande@publink.be

VRIJDAG 20 JAN

BEERSEL

Gemeentelijke Feestzaal 02-381 06 62
Hoogstraat 1 (G. Mosselmans)

Opendeurdag 'Ballroom & Latin' door Dansclub Groot-Beersel vzw
● 20.30

VRIJDAG 20 JAN

GRIMBERGEN

Athena Brabant 02-460 44 92
Humbeksesteenweg 184

Workshop 'viltten sieraden'
● 10.00-16.00

ZATERDAG 21 JAN

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC de Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Start cursus 'New York Salsa' door Conny en Oscar Bonilla
● 18.00-19.30 beginners
19.30-21.00 gevorderden

DINSDAG 24 JAN

WEMMEL

GC de Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Start 'Over kinderen van 6 tot 12 jaar', cursusreeks voor ouders, grootouders en iedereen met een

hart voor kinderen

24/1 'Omgaan met verlies'
7/2 'Creatief met wegwerpmateriaal'
21/2 'Koken met kinderen'
7/3 'Filosofen met kinderen'
21/3 'Speeltijd! Creatieve groepsspelen voor kinderen van 6 tot 12 jaar'
● 20.00

DINSDAG 24 JAN

ASSE (MOLLEM)

Parochielokaal
02-452 64 69 (KWB Mollem)
Kouter 4

'Cholesterol, ook uw risico'
● 20.00

WOENSDAG 25 JAN

ASSE

't Fonteintje 03-830 30 25
(Centrum Zit Stil vzw)

Brusselsesteenweg 184
'ADHD? U dacht dat u er alles over wist?'
● 20.00

WOENSDAG 25 JAN

SINT-GENESIUS-RODE

GC de Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

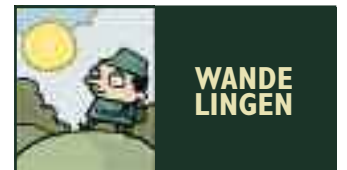
DJ-atelier voor jongeren van 12 tot 18 jaar (vooraf inschrijven verplicht)
● 14.30-17.00

DINSDAG 31 JAN

ASSE (MOLLEM)

Parochielokaal
02-452 64 69 (KWB Mollem)
Kouter 4

Cholesterolvrij koken
● 20.00

DONDERDAG 5 JAN

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

Tamboerdreef wandeling

organisatie: Natuurgroepering Zoniënwoud
● Start om 13.40 op de parking van restaurant Barbizon, Welriekende dreef in Jezus-Eik

ZONDAG 8 JAN

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

In het spoor van de Augustijnen

organisatie: Natuurgroepering Zoniënwoud
● Start om 14.00 aan Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan in Hoeilaart

DONDERDAG 12 JAN

Schone-Eik wandeling

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)
organisatie: Natuurgroepering Zoniënwoud
● Start om 13.45 op de parking van de Ganzepootvijver, Duboislaan in Hoeilaart

'Meisjes en filosofen' tegelijk

Cultuurcentrum Strombeek en De Garage in Mechelen zullen voortaan geregeld dubbeltonstellingen organiseren. 'Meisjes en filosofen' van de Brusselse kunstenaar Koen Theys is de eerste installatie die over de twee locaties is gespreid. Zowel in Grimbergen als in Mechelen is een gigantisch videoscherm geplaatst waarop tegelijkertijd verschillende beelden verschijnen van honderdvijftig figuranten die op basis van hun uiterlijk werden geselecteerd.

'Ik heb dit thema ontleend uit de kunstgeschiedenis', legt Koen Theys uit. 'De Duitse expressionist Emile Nolde was er ook in geïnteresseerd. 'Meisjes en filosofen' hoeft als cliché niet ernstig genomen te worden, al mag dat natuurlijk wel. De casting werd verricht door twee medewerkers die mensen op straat aanspraken, scholen afschuiden en foto's bestudeerden. Veel filosofen hebben een baard of een brillette, maar er zitten ook verrassende figuren tussen. Net als bij de gekozen meisjes komen de deelnemers uit verschillende culturen. De klankband die in Grimbergen wordt afgespeeld, hoort oorspronkelijk bij de film die in Mechelen wordt vertoond en het geluidsdecor dat in de Dijlestad te horen is, verwijst naar de meisjes die in Grimbergen te zien zijn. Beide installaties vullen elkaar aan, en ik hoop dat de bezoekers ook daadwerkelijk heen en weer reizen. Op de openingsdag en bij andere bijzondere gelegenheden worden pendelbussen ingelegd.'

Voor het project werd ongeveer 24 uur gefilmd, waarvan uiteindelijk slechts tweemaal twintig minuten overbleven. De montage duurde enkele weken.

Trendsetter

Curator Luc Lambrecht noemt Koen Theys een 'com-

pagnon de route'. 'Ik heb hem van in het begin van zijn carrière intensief gevolgd. Zijn kunst is authentiek en onderbouwd. Hij heeft nooit de artistieke modes gevolgd maar werd zelf een trendsetter.'

Halverwege de jaren tachtig ontwierp Koen Theys zijn vaak geëxposeerde wereldbol waarin elf zwart-wit televisietoestellen zaten verwerkt. Op een bijhorende kleine bol kleefde hij miniatuurhuisjes. Met zijn tweelingbroer Frank maakte hij indertijd ook een ophefmakende videobewerking van Wagners operacyclus 'Der Ring der Nibelungen'. Het Museum of Modern Art (MoMa) in New York kocht zijn videotape 'Diana', die hij al in 1984 voltooide.

'Dat was nogal beschamend voor de Gentse Academie, waar mijn werk in die periode werd afgewezen', zegt Koen Theys. 'Er stonden maar weinig leraars open voor performances en nieuwe media, en hoewel die de laatste jaren een geweldige opgang hebben gemaakt, begrijpt slechts een minderheid van de kunstliefhebbers wat de beoefenaars bedoelen. Met mijn broer en enkele vrienden hebben we daarom het Brusselse kunstencentrum Argos opgericht, dat de videokunst en de aanverwante media opwaardert. Die mythologische figuur met de honderd ogen staat symbool voor de enorme creativiteit op dit vlak.'

Meer mogelijkheden

Koen Theys laat vaak personen en objecten in elkaar overvloeien. In 'Duizend gezichten van God' bijvoorbeeld verdwijnt boeddha in Krishna en Jezus. Voor zijn recent werk 'Vanitas' bracht hij meer dan honderd doodskoppen en duizenden boeken en kaarsen samen, die hij met een computergestuurde camera filmde. 'Vroeger moest een videokunstenaar zich blauw betalen om de beschikbare apparatuur te huren', herinnert hij zich. 'Nu kan hij met het meest gesofistikeerde materiaal zelfs een eigen studio inrichten, maar dat heeft helaas ook voor een toename van minderwaardig werk gezorgd.'

Ludo Dosogne

'Meisjes en filosofen', tentoonstelling door Koen Theys

Grimbergen, CC Strombeek, Gemeenteplein
Vernissage op vrijdag 6 januari om 18.00, expo van 7 januari tot 9 februari, doorlopend
Ook in De Garage in Mechelen tijdens dezelfde periode

● 02-263 03 43 en www.ccstrombeek.be

TOT 15 JAN**MEISE**

Nationale Plantentuin 02-260 09 69

Domein van Bouchout

Coniferenwandeling:

ontdek de collectie naaldbomen

● 9.30-16.30

ZONDAG 15 JAN**Nieujaarswandeling in****Terlanen** (6 of 9 km)

02-687 65 21 (René Cabie, inschrijven voor 10 januari)

organisatie: V.G. Overijse

● Start om 14.00 aan de kerk van Terlanen

VAN 16 JAN TOT**20 MAART****MEISE**

Nationale Plantentuin 02-260 09 69

Domein van Bouchout

Winterwandeling:

de ingetogen pracht van winterbloeiers, gekleurde takken en schors

● 9.30-16.30

DONDERDAG 19 JAN**Loofhuttenwandeling**

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

organisatie: Natuurgroepering Zoniënwood

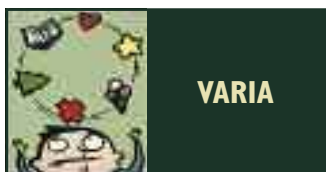
● Start om 13.45 op de parking achter 'Ferme du Chateau Solvay' in Gaillemarde (La Hulpe)

DONDERDAG 26 JAN**Sint-Michielsdreef wandeling**

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

organisatie: Natuurgroepering Zoniënwood

● Start om 13.45 op de parking van de Ganzepootvijver, Duboislaan in Hoeilaart

VARIA**1, 7 EN 8 JAN****HUMBEEK**

Sint-Rumolduskerk 02-269 33 04

(Gaston Bosmans)

Levensgrote kerststal

● 10.00-17.00

WOENSDAG 11 JAN**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 44 05

Kamerijklaan (A. Janssens)

Les oud schrift door de Vlaamse

Vereniging voor Familiekunde afdeling Dilbeek

● 20.00

DONDERDAG 12 JAN**GROOT-BIJAARDEN**

Muziekacademie 02-466 44 05

Gemeenteplein (A. Janssens)

Opening documentatie-**centrum** Vlaamse Vereniging voor

Familiekunde afdeling Dilbeek

● 20.00-22.00

ZATERDAG 21 JAN**SCHEPDAAL**

't Gildenhuis 02-582 54 77

(Théo Massagé, inschrijven voor 14/1)

'De tijd van toen', zangstond

met nostalgische liedjes uit de oude doos

organisatie: KWB Schepdaal-Pede

● 15.00-18.00

DONDERDAG 26 JAN**BRUSSEL**

Vlaams-Nederlands Huis deBuren

02-212 19 30 en www.vl-nl.be

Leopoldstraat 6

Gedichtendag 'Dichter bij Europa'

● 12.00 en 20.00

VRIJDAG 27 JAN**SINT-GENESIUS-RODE**

GC de Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoevestraat 67

4de Boesdaalquiz

(inschrijven verplicht)

● 20.00

27 TOT 30 JAN**SINT-PIETERS-LEEUV**

GCC Coloma 02-371 22 62

J. Depauwstraat 25

'Rozen voor altijd', poëzie-,

bloemschik- en kunsthappening

● met op 27/1 o.a. opening expo

om 20.30, demonstraties bloem-

schikken; 28/1 o.a. om 11.00 'De

tango van het blote kontje' door

Hubert Damen & Quatuor

d'Amore, demonstraties bloem-

schikken en om 17.00 concert

door het Continental Theological

Seminary; 29/1 om 14.00 lezing

door Ivo Pauwels en om 15.00

poëzieprogramma 'Als alles

thuiskomt' door Jessie De Calu-

we; 30/1 om 14.00 concert

door het Continental Theological

Seminary en demonstraties

bloemschikken

Originele stripwandeldgids doorheen Brussel

'Brussel is een aaneenschakeling van afzonderlijke schetsen die samenvallen tot een flamboyant stripverhaal. Niet verwonderlijk dat zoveel striptekenaars inspiratie vonden in de geborgenheid van de muze die Brussel is', schrijft geboren Brusselaar, filmmaker en stripliefhebber Julien Vrebos in het voorwoord van een originele stripwandeldgids door Brussel.

De gids beschrijft een lusvormige wandeling in het hart van de Brusselse vijfhoek met het stripverhaal als rode draad. De wandeling telt zestig etappes of 'stopplaatsen'; je kunt er dus om het even waar aan beginnen. Afhankelijk van het aantal stopplaatsen ben je enkele uren of een hele dag zoet. Elke etappe is gekoppeld aan een beeld uit een bekende of minder bekende strip over die speci-

fieke plaats, of een van de vele huizengrote muurschilderingen van striptekenaars die op initiatief van de vzw Art Mural op diverse Brusselse gevels zijn aangebracht. Je wandelt langs de belangrijkste toeristische trekpleisters zoals de Grote Markt, de Kleine Zavel, Manneke Pis, het Koningsplein, ... en bekende gebouwen zoals het Justitiepaleis, de Sint-Michielskathedraal, de Munt, de Sint-Hubertusgalerij, en uiteraard ook het Stripmuseum in de Zandstraat, één van de meesterwerken van architect Victor Horta. Maar ook minder bekende of alleszins minder tot de verbeelding sprekende locaties komen aan bod, zoals het Vossenplein, de Vismarkt voor het Centraal Station, Robbedoes en Kwabbernoot die door het Warandepark lopen, Michel Vaillant die door de Beenhouwersstraat en over de Grote Markt scheurt, journalist Rik Ringers die Theater Toone binnenstapt en met een motor door de Sint-Hubertusgalerij vliegt, Suske en Wiske die het stadhuis beklimmen en Manneke Pis bewonderen, Blake en Mortimer bij het Noord-Station, Kuifje die op de rommelmarkt op het Vossenplein rondwandelt...

Voor stripliefhebbers is het ongetwijfeld boeiend om zien hoe de verschillende tekenaars eenzelfde locatie hebben uitgebeeld of de stad betrekken in hun verhaal. Voor wandelaars is het een verrassende confrontatie tussen fictie en realiteit, en soms ook tussen verleden en heden.

Thibaut Vandorselaer, 'Brussel gestript - De strip in Brussel', Uitgeverij Lannoo, 2005, 18 euro, te koop in de boekhandel

Paul Geerts

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 februari tot 4 maart 2006 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 januari a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: **Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse**, met de vermelding **RandUit Agenda**. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be

REDACTIE **Petra Goovaerts**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Floris De Smedt**.

VORMGEVING **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaerts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Komen en gaan in de rand

4

Migratie is van alle tijden en van alle plaatsen en heeft bijna altijd een oorzaak. Sinds 1840 tot anderhalve eeuw later trokken ruim een miljoen Vlamingen van Noord naar Zuid en naar Brussel om te ontsnappen aan de wurgende hongersnood in hun eigen regio. In de rand rond Brussel zorgt migratie de laatste decennia voor een toenemende Europeanisering en verfransing. De druk van al die nieuwkomers op de autochtone bevolking leidt vaak tot wrevel en, specifiek voor de rand, tot communautaire spanningen, die in essentie te maken hebben met welvaart en sociale status, want wie welvarend is, overheerst. Onze medewerker Guido Fonteyn gaat in de vijfde reeks 'Komen en gaan in de rand' na wat de weerslag van die migratie is op de samenleving in de rand.

Brussel als seismograaf

In de afgelopen maanden hebben we in onze reeks vanuit de Vlaamse rand naar Brussel gekeken, en vanuit Brussel naar de rand, en vanuit Brussel en de rand naar Europa: van binnen naar buiten, of van onderen naar boven. Maar hoe kijkt men vanuit Europa - en zelfs vanuit de hele wereld - naar Brussel? Hoe kijkt men van boven, of van buiten, naar Brussel? En kijkt men dan ook naar de rand? Telkens als het brandt in de wereld duikt in het journaal de vertrouwenwekkende kop van Rik Coolsaet op. Deze Brusselaar kent de wereld en hij kent Brussel. Hem laten we dan ook over de relatie Brussel-Rest Van De Wereld aan het woord. Coolsaet is germanist van opleiding. Aan de K.U.Leuven richtte hij samen met André Van Halewijck de uitgeverij Kritak op, en ging nadien werken bij SEVI, de studiedienst van de SP, waar Louis Tobback toen de onbetwistbare baas was. 'SEVI werd toen wel eens 'Tsjevi' genoemd', grinnikt Coolsaet, 'want ik was daar niet de enige die niet uit socialistische hoek kwam.' In 1988 werd Coolsaet adjunct-kabinetchef bij Guy Coëme op Landsverdediging, en nadien oefende hij dezelfde functie uit in de kabinetten van Willy Claes en Frank Vandenbroucke op Buitenlandse Zaken. Zo groeiden zijn belangstelling en zijn kennis over Defensie en het Buitenlandse beleid, wat resulteerde in een monumentale doctoraatssthesis 'België en zijn Buitenlandse Politiek' (1830 tot 2000), waarmee Coolsaet op slag dé

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Rik Coolsaet

autoriteit op dit vlak in België werd. Sinds 1995 geeft hij aan de Gentse universiteit de cursus Internationale Politiek, en in 2002 vroeg toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Louis Michel hem directeur te worden van het departement Veiligheid en Global Government bij het Koninklijk Instituut voor Institutionele Betrekkingen. Hij volgt vanuit deze functie het internationale terrorisme op de voet. Deze internatio-

nalist woont in mijn straat, maar voelt zich nog plaatsgebonden genoeg om een verhaaltje over het Jette van zijn jeugd te schrijven voor een gelegenheidsuitgave van de plaatselijke bibliotheek.

Mini-Europa

'Wat mij altijd opvalt als ik in het buitenland ben, is dat men 'Brussel' daar beschouwt als een ongelooflijk betrouwbare barometer, of als een soort seismograaf voor wat in Europa gebeurt en om te weten hoe Europa denkt', begint Rik Coolsaet. 'Met die 'men' bedoel ik de buitenlandse diplomaten, mensen die eraan gewoon zijn om de drie à vier jaar van standplaats te veranderen. Veel meer dan naar Den Haag, Kopenhagen of Parijs, kijken zij naar Brussel. Wie naar Brussel kijkt, kijkt naar Europa. Wie de Brusselse scène volgt, volgt de scène van Europa. Want wat in Brussel gebeurt, gebeurt gegarandeerd een paar jaar later in Europa. Dit Brussel is België, en België is Brussel: een mini-Europa. Ik lees trouwens in een artikel van Jan Bohets in De Standaard dat financiële analisten uit de hele wereld op dezelfde wijze, maar binnen hun vakgebied, naar de bewegingen op de Beurs van Brussel kijken: ook daar wordt de latere koers van Europa voorspeld. België is dus nu wat Europa later zal worden.'

Rik Coolsaet illustreert deze stelling met een verwijzing naar de zgn. 'Harmel-doctrine', genoemd naar onze toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, die al in de periode 1966-1972 de 'détente' voorbereidde die door de Duitse bondskanselier Willy Brandt en een hele generatie staatslieden zou worden uitgevoerd.

Internationale vredestraditie

Wat kan de verklaring zijn voor deze bijzondere rol van Brussel in de wereld?

'Er bestaat een culturele verklaring die vooral in de 19de eeuw opgang maakte, en waarin men België zag als een samenvloeiing van twee rassen, en zo als een voorbode voor Europa', begint Coolsaet. 'Dit lijkt mij een slechte verklaring die trouwens ook nooit grondig is onderzocht. Ik geloof eerder in het tegendeel. Jean-Luc Dehaene zei vroeger al dat het bestaan van een Europees kader België van separatisme afhoudt, want als België niet bijeen kan blijven, hoe zou Europa dan bijeen kunnen blijven? Ik geloof ook dat ons het lot van een land als het voormalige Tsjechoslovakije bespaard is gebleven omdat Europa er was.

Wij zijn dus de weg opgegaan van de communautaire spitstechnologie, en vechten niet met elkaar zoals in het voormalige Joegoslavië is gebeurd. We leven samen met diverse culturen en vormen zo een voorbeeld voor een politieke unie van Europa.'

En dit Brussel is Europa, veel meer dan de Navo. 'De Navo is Washington', zo doceert Rik Coolsaet, 'ook al is de hoofdzetel van de Navo in Evere gevestigd. Maar daar zijn de Amerikanen baas. Dit is niet ons Europa.'

Coolsaet gaat na dit - belangrijke - terzijde verder met zijn onderzoek naar een verklaring voor de bijzondere functie van 'Brussel' in de wereld. 'Wij zijn nu de tweede diplomatieke hoofdstad ter wereld na New-York, omdat daar de Verenigde Naties zijn gevestigd', zegt hij. 'Maar de faam van Brussel op het internationale vlak is veel ouder dan de vestiging van de Europese instellingen in onze hoofdstad. België kan op dit vlak prat gaan op een zeer oude traditie.' Uit zijn betoog blijkt dat al in 1863 een Internationale Conferentie over het afschaffen van de Scheldetol, met als stuwende kracht koning Leopold I, de internationale faam van Brussel vestigde. Zesentwintig staten kwamen daar toen bijeen, en er was grote bewondering voor het feit dat het kleine, bijna provinciale België in staat was gebleken zoiets te organiseren. Uit die periode stamt de faam van België als 'Vredesmaker van Europa'. Tegen het einde van de 19de eeuw was België bovendien een van de belangrijkste staten in de wereld, ook dank zij het succes van de (Waalse) industrie. Uit die periode stamt bijvoorbeeld het Mundaneum, een poging om alle kennis ter wereld op één plaats te verzamelen, en naar het zeggen van Rik Coolsaet de verre voorloper van onze googles en aanverwante zoeksystemen. Wat van dit Mundaneum rest, staat wat rommelig bijeen in een wat ver-
waarloosd huis in Bergen (Mons), waar men kennelijk met deze schat geen blijf weet.

'Na Wereldoorlog I ging de internationale prestige van België achteruit, omdat de politieke klasse van toen zich helemaal op Frankrijk richtte. Maar na Wereldoorlog II knoopte België opnieuw aan met die grote internationale traditie, met staatsmannen als Paul-Henri Spaak', zegt Coolsaet. Uit zijn lange betoog onthouden wij dat de internationale functie van 'Brussel' niet zomaar uit de lucht kwam vallen, en niet uitsluitend aan onze geografische ligging tussen de Groten te wijten is (of tussen de Germaanse en Romaanse culturen), maar dat de wereld van de diplomatie weet had van het grote internationale verleden van dit land en van deze stad. Ergens werd de draad dus opnieuw opgenomen.

Engels verdringt het Frans

Als ik Coolsaet nadien vraag of deze internationale erkenning Brussel (met de Vlaamse rand) en België alleen maar baten bijbrengt, en daarbij het woord 'terrorisme' laat vallen, krijg ik van de professor een boze blik. 'Wie denkt dat Brussel ooit het doelwit zou worden van een of andere grote bom is ongelooflijk dom', zegt Coolsaet. 'Dat betekent niet dat wij vrij zijn van bedreigingen, maar die zullen eerder

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

'In het internationale wereldje is het Frans al lang niet meer de voertaal, maar wel het Engels'

van een beperkt aantal loslopende allochtone jongeren komen dan van het zgn. internationale terrorisme. Dit terrorisme is trouwens herleid tot kleine lokale vriendenclubs, die zeer radicaal optreden, maar waartussen geen verbanden bestaan.

Natuurlijk bracht de internationale functie Brussel ook nadelen met zich mee. Mij lijkt daarbij de defiguratie van een aantal wijken, waaronder de zgn. Europese wijk, het ergst. Dat is overigens helemaal de schuld van de privé-sector die alle gebouwen plaatste in de internationale zone, om ze nadien te verkopen of te verhuren aan de overheid. De Noordwijk verging het op dezelfde manier. Maar de buurt

rond het Schumanplein lijkt mij onherroepelijk kapot; daar woont niemand meer en komt niemand meer wonen.' Over een antwoord op de vraag welke gevolgen dit nu heeft voor gemeenten als Kraainem en Wezembeek-Oppem, en of er zoiets als een Europese olievlek bestaat, denkt Coolsaet lang na. 'De klok kan niet teruggedraaid worden', vindt hij.

'Maar voor zoiets als een olievlek, naar analogie met de term die vroeger werd gebruikt als het ging over de uitbreiding van het Frans over Vlaams-Brabant, moet niet worden gevreesd. In het internationale wereldje is het Frans al lang niet meer de voertaal, maar wel het Engels. Meer en meer diplomaten kennen geen woord Frans. Een versterking van de internationale aanwezigheid in de rand rond Brussel werkt dus zeker niet de verfransing in de hand. Ik hoor diplomaten daarentegen vaak zeggen dat zij zich best willen integreren, maar dat zij de Vlamingen te 'gesloten' vinden. Dat is zeker een restant van het minderwaardigheidsgevoel waarmee de Vlamingen gedurende die hele verschrikkelijke negentiende eeuw werden opgezaald. Het wordt hoog tijd om daarmee af te rekenen! Ik stel bij de jongeren in Brussel op dit vlak een mentaliteitsverandering ten goede vast; men is daar niet meer bevreesd voor wat anders is. Ik heb de indruk dat de jongeren in Vlaams-Brabant, maar zij niet alleen, nog niet zover staan.'

Guido Fonteyn

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Omdat ik geen slapende honden wil wekken (en zeker niet het monster B-H-V dat naar diep in het Zoniënwood is verjaagd sinds het België dit voorjaar op stelten zette), durf ik niet applaudisseren voor de recente randmaatregelen van de Vlaamse regering. Die 'zal alle middelen aanwenden om territoriale bevoegdheidsoverschrijding door een andere Gemeenschap of ander Gewest tegen te gaan', zei de Vlaamse premier Yves Leterme vorig jaar mei. Zijn ingewikkelde intentieverklaring blijkt in de praktijk neer te komen op het tegenwerken van de verfransing door het bevorderen van de vernederlandsing. Door extra taallessen Nederlands, een maatregel van Frank Vandenbroucke.

Door sociale woningen voor Nederlandstaligen, een maatregel van Marino Keulen, minister van onder meer Wonen en Inburgering. Door maatregelen die verzekeren dat een Nederlandstalige randbewoner medische verzorging krijgt in zijn eigen taal, ook in Brussel, waar de voor hem dichtstbijgelegen ziekenhuizen opereren. Door maatregelen die tot de tewerkstelling van Nederlandstaligen in de rand leiden.

De Vlaamse regering wil warempel wat kromgroeide recht trekken. Dat móét, volgens mij vooral niet om van het randleven een ouderwets onderonsje van eigen volk te maken, wel om de (nu hobbelbobbelige, want dus kromgroeide) basis te effenen waarop de internationale samenleving rond de hoofdstad zich harmonischer kan ontwikkelen dan tot nu toe het geval was. Welkom in Vlaanderen, Europa.

Omdat de Vlaamse maatregelen nog concreter toegepast moeten worden, kan ik trouwens nog niet applaudisseren. Want neem nu die sociale woningen. Minister Keulen geeft 25 miljoen aan de huisvestingsmaatschappij Vlabin-

Vernederlandsing

'Nederlands in de rand krijgt vijf miljoen', bloklettert de krant boven het bericht dat minister Frank Vandenbroucke investeert in extra taallessen. Die zullen vooral gegeven worden in de randelijke basisscholen. Mooi zo, en voor de gelegenheid handig dat Vandenbroucke zowel bevoegd is voor onderwijs als voor de rand.

invest, officieel 'het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant', feitelijk het fonds dat wonen in de rand weer aantrekkelijk en betaalbaar moet maken voor Vlamingen (en, voeg ik daar zelf aan toe, het betaalbaar moet houden voor de autochtone Nederlandstaligen). Vlabinvest pakt uit met huur- en koopwoningen in negen randgemeenten, waaronder de zes faciliteitengemeenten, en zal dat werkingsterrein mogen uitbreiden van 9 tot 39 gemeenten, de hele brede Brusselse rand. Maar kijk daar de website van Vlabinvest maar eens op na. Niet alleen is er nog geen sprake van die uitbreiding, maar bovendien bericht Vlabinvest voor drie van zijn negen gemeenten, waarschijnlijk niet toevallig drie faciliteitengemeenten, dat het in die gemeente 'tot heden nog geen projecten kunnen realiseren' heeft. Vlabinvest is in 1992 opgericht, maar je kan niet zeggen dat het al optimaal draait. Je kunt wel zeggen dat het geld van Keulen ten spoedigste moet worden besteed om het aantal sociale woningen uit te breiden van een 140 nu tot een 1.400 weldra.

De getallen spreken in deze kwestie immers boekdelen. Daarom voeg ik nog een hard cijfer toe dat halfweg dit jaar officieel werd vrijgegeven, verrekend in een rits getallen over migratie: in 2003 trokken tweeduizend Vlamingen weg uit de rand, wég, naar waar het wonen aantrekkelijker en betaalbaarder is, en als je het mij vraagt ook mooier (stedelijk in plaats van voorstedelijk, of landelijk in plaats van randelijk).

Omdat de toepassing van de Vlaamse maatregelen nog efficiënt moet blijken te zijn, wil ik nog niet applaudisseren. Ik beperk me tot het aandachtig volgen van wat er wordt ondernomen. Weet je wat ik daaraan het beste vind? Dat de minister van onderwijs het altijd over het Nederlands heeft, en welteverstaan móét hebben. Niks geen vervlaamsing, wel vernederlandsing is aan de orde in zijn maatregelen. Zijn taallessen zijn bedoeld voor van huis uit Frans-talige kinderen, voor anderstalige inwijkelingen, voor werknemers in bedrijven die om zulke lessen vragen. Maar de Vlamingen onder de scholieren, randbewoners, werknemers doen er goed aan niet te spijbelen tijdens de taallessen, en wel, integendeel, er extra in op te letten. Stel u voor: binnen een paar decennia spreken de mensen van de rand het mooiste Nederlands van het land.

En van maatregelen gesproken. Ceterum censeo Carthaginem esse delendam, voorts ben ik van mening dat Carthago moet worden vernietigd, zei de Romein Cato tot besluit van al zijn redevoeringen. Ceterum censeo, voorts ben ik van mening dat de faciliteiten moeten worden afgeschaft, zeg ik voortaan tot besluit van Zonder Omwegen.

Brigitte Raskin

van huizen en tuinen

FOTO'S: MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, AFDELING MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Op zoek naar oude dreven

Meer nog dan een alleenstaande boom bepalen boomgroepen of -rijen het uitzicht en zelfs het karakter van een dorp, een stad of een landschap. Ze kunnen terecht worden beschouwd als 'natuurlijke monumenten' en vormen in zekere zin *footprints* waardoor een landschap, een dorp of een stad, zin en betekenis krijgt.

'Leesbaar' landschap

Als we in het landschap een enkele of dubbele rij bomen zien, dan weten we bijvoorbeeld dat daar een weg loopt of een kanaal met een weg erlangs. Een dichte boomgroep wijst op een boerderij of is alleszins een teken van bewoning, een rij knobomen duidt op een beek of sloot tussen twee weiden... Bemerken we in de verte een beukendreef - die een boer nooit zou hebben aangeplant vanwege de oppervlakkige wortels en de dichte schaduw - dan kunnen we er bijna zeker van zijn dat daar een kasteel of misschien een klooster ligt of heeft gelegen. Die bomenrijen maken het landschap in zekere zin 'leesbaar' en bepalen ook in hoge mate de herkenbaarheid en identiteit van een streek. Door hun aard, vorm, aantal, structuur, dichtheid en transparantie maken ze een landschap meer open of gesloten, zorgen ze ook voor afwisseling en verrassing, bepalen ze de levendigheid en aantrekkelijkheid van een landschap voor bewoners én bezoekers. Ook in steden en dorpen zorgen dreven en lanen voor structuur en herkenbaarheid. Ze geven grenzen aan of bepalen de toegang tot de stad, het dorp, de kerk of een privé-domein, ze begeleiden het verkeer, ze markeren straten en pleinen...

Na de hoogstamboomgaarden die ze de voorbije jaren in de kijker plaatsten, lanceert het Regionaal Landschap Zenne, Zuun & Zoniën vzw nu een campagne rond dreven en bomenrijen in het Pajottenland en de Zennevallei.

Aan vervanging toe

Veel van de meest pittoreske en beeldbepalende bomenrijen zijn te vinden langs de oevers van rivieren en kanalen. Het bekendst zijn misschien wel de kromgewaaide populieren langs het Napoleonkanaal, beter bekend als de Damse Vaart, die onlangs uit veiligheidsoverwegingen werden gerooid. Op zich zijn die bomen misschien niet zo bijzonder, maar ze ontlenen hun waarde aan het landschappelijk geheel waarvan ze deel uitmaken. Vlaanderen telt veel meer van dergelijke schilderachtige met bomen beplante kanalen en rivieroevers. Waar rivieren en kanalen door de stad stromen, worden ze ook dikwijls begeleid door lange bomenrijen.

Even typerend voor het Vlaamse landschap zijn de vele, vaak monumentale kasteel- en kloosterdreden die het kasteel of het klooster verbonden met de dorpskerk of de dorpskerken. Ook bij kapellen zijn vaak dergelijke dreven te vinden, waarvan de oorsprong teruggaat op een plaatselijk kasteelheer of klooster. In bijna elk dorp is wel zo'n kasteel- of kerkdreef te vinden, de ene al indrukwekkender dan de andere. Een mooi voorbeeld is de beukendreef van het kasteel Rokkenborch in Onze-

Lieve-Vrouw-Lombeek. Een ander mooi voorbeeld is de 'Herendreef' tussen het Slot Kruikenburg en de kerk van Ternat. Toen deze dreef in de 17de eeuw werd aangeplant, was ze 400 m lang. De dreef - bestaande uit eiken - moest in de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw om veiligheidsredenen worden gekapt en werd vervangen door de huidige dreef van twee keer twee rijen bruine beuken. Dat is trouwens een algemeen probleem: veel van die oude dreven hebben stilaan hun beste tijd gehad en zijn aan vervanging toe. Vraag is dan vaak of de dreef in zijn geheel moet worden gerooid en vervangen worden door nieuwe bomen van gelijke leeftijd, dan wel of die vervanging in fasen kan gebeuren. Bij het volledig rooien duurt het natuurlijk jaàren voor de dreef er weer enigszins als een dreef uitziet - wat vaak op grote weerstand stuit bij de bevolking. Bij het gefaseerd kappen en vervangen is de ingreep minder zichtbaar, maar is het probleem dan weer dat men op die manier bomen van verschillende leeftijden en dus ook grootte krijgt.

INFO

Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun & Zoniën zoekt interessante informatie, foto's of ander materiaal om de geschiedenis rondom dreven en bomenrijen in het Pajottenland en de Zennevallei aan te vullen. Info: **Leen Seynaeve**, tel. 02-452 60 45 of leen.seynaeve@rlzzz.be

Regionaal Landschap Zenne Zuun en Zoniën

Oude Pastorie, Donkerstraat 21,
1750 Gaasbeek, www.rlzzz.be

Paul Geerts

Brussel, hoofdstad van de Art Nouveau

Brussel is niet alleen de hoofdstad van België en van Europa, maar ook van de Art Nouveau. De allereerste Art Nouveau huizen werden in 1893 in Brussel gebouwd. Vandaag telt de stad nog altijd meer dan 500 gebouwen die volledig of deels in die stijl zijn opgetrokken. Met een nieuwe wandelkaart kunt u dat rijke architecturale patrimonium nu zelf gaan ontdekken.

De Art Nouveau ontstond in feite in Brussel, met het Huis Tassel in de P.E. Jansonstraat en het Autrique-huis aan de Haachtsesteenweg in Schaarbeek, beide van Victor Horta, en de privéwoning van Paul Hankar in de Defacqzstraat. Die nieuwe stijl sloeg onmiddellijk aan bij een deel van de begoeude en kunstminnende Brusselse burgerij. De combinatie van traditionele materialen met metalen structuren bood ongeziene mogelijkheden om de gevels en het interieur open te trekken en licht binnen te brengen. De gevel werd beschouwd als een totaal-kunstwerk, met zwerige motieven in ambachtelijk smeedwerk, hout en steen, geïnspireerd op planten of dieren, op de arabesque en het vrouwensilhouet, met prachtige glasramen, mozaïeken en sgraffiti ... Dezelfde motieven kwamen ook terug in de meubels en de totale binnenhuisinrichting. Alhoewel de Art Nouveau nauwelijks een tiental jaren bloeide, werden in die periode honderden huizen, scholen, winkels, cafés, amusementszalen, musea, ... in die stijl en in de meer geometrische Art Décostijl opgetrok-

ken. Een aantal van die gebouwen overleefde spijtig genoeg de kaalslag niet die in de jaren '60 van de vorige eeuw in Brussel woedde. Een van de bekendste slachtoffers was het Volkshuis op de hoek van de Hoogstraat, vlak bij de Grote Zavel, één van de meesterwerken van Victor Horta. Intussen zijn de tijden veranderd en wordt deze unieke architecturale erfenis in Brussel terecht gekoesterd.

Het huis der huizen

De toeristische dienst van Brussel heeft nu samen met ARAU, een in architectuur gespecialiseerd wetenschappelijk bureau, vijf themawandelingen uitgestippeld langs een 150-tal gebouwen in verschillende Brusselse gemeenten. Een eerste wandeling loopt door het historische stadscentrum langs 24 bekende en minder bekende openbare en publieke gebouwen. Het gaat o.m. om de voormalige Waucquez stoffenwinkels van Victor Horta in de Zandstraat (nu het Belgisch Centrum voor het Beeldverhaal). Verder de juwelierszaak Wolfers in de Arenbergstraat, eveneens van Horta, het voormalige Old England

FOTO: FILIP CLAESSENS

Het Autrique-huis van Victor Horta in de Haachtsesteenweg

warenhuis (nu het Muziekinstrumentenmuseum) aan de Hofberg van architect Paul Saintenov, en de Oude hennendwinkel Niguët (nu de winkel van bloemenkunstenaar Daniel Ost) in de Koningstraat met de prachtige vitrines van Paul Hankar die herinneren aan het gewei van een hert. Deze wandeling loopt ook langs enkele van de mooiste Art Nouveau hotels en cafés, zoals het Hotel Métropole, Le Cirio, de Falstaff, ... en enkele typische scholen (o.m. de André Funckschool in de Kapucijnenstraat van architect Henri Jacobs, en het kleuterschooltje in de Sint-Gisleinstraat van Victor Horta). Ook zeer de moeite is de sociale woonwijk van Fernand Brunfaut en Emile Helleman tussen de Hoogstraat en de Blaasstraat.

De tweede wandeling concentreert zich rond de Ambiorix- en de Louizasquare en loopt tot het Jubelpark, op een boogschuit van de Europese wijk. Hier vind je enkele prachtige realisaties van Victor Horta zoals de Huizen Van Eetvelde en Deprez-Vandervelde (Palmerstonlaan 3 en 4) en het huis

RONDLEIDINGEN

Brukselbinnenstebuiten

Brukselbinnenstebuiten organiseert twee architectuurwandelingen rond de Art Nouveau.

De Bril van Horta: 250 jaar architectuurgeschiedenis, bekeken vanuit en met de nadruk op Art Nouveau en Art Deco. Met o.m. een bezoek aan het interieur van de Art Nouveau-winkelpanden Old England en het Stripmuseum. Van het Koningsplein, langs de Kunstberg, het Centraal Station, de St.-Hubertusgalerijen tot het Muntplein (wandeling van min. 3 uur).

Art Nouveau, Deco en c°. Dezelfde toer maar met de bus loopt o.a. langs de Warande, de squares, het Leopoldpark, de vijvers van Elsene en de gemeente Sint-Gillis.

INFO Brukselbinnenstebuiten, Hopstraat 47, 1000 Brussel, tel. 02-218 38 78, bruksel@skynet.be en www.brukselbinnenstebuiten.be

Gidsen Brussel België

De vereniging Gidsen Brussel België organiseert twee rondleidingen met gids voor groepen: 'Brussel, Horta en zijn tijd' (bezoek te voet, 3 uur, 20 personen per gids), en 'Brussel, Stad van de Art Nouveau' (deels met de bus, deels te voet).

INFO Gidsen GBB, Stadhuis van Brussel, Grote Markt, tel. 02-548 04 48 en guides@brusselsinternational.be

Bruxelles, capitale de l'Art Nouveau

Bruxelles n'est pas seulement la capitale de la Belgique et de l'Europe, mais elle est également la capitale de l'Art Nouveau. Les toutes premières maisons Art Nouveau ont été construites en 1893 à Bruxelles. Bien que le style a prospéré pendant à peine une dizaine d'années, des centaines de maisons, d'écoles, de magasins, de cafés, de salles de divertissement, de musées, ... ont été construits dans le style Art Nouveau et dans le style Art Déco plus géométrique. Plusieurs de ces bâtiments n'ont malheureusement pas survécu au rasage qui faisait rage pendant les années 60 du siècle passé à Bruxelles. Entre-temps, les temps ont changé et cet héritage architectural unique à Bruxelles est apprécié à juste titre. Aujourd'hui, la ville compte encore toujours plus de 500 bâtiments qui sont entièrement ou partiellement construits dans ce style. Avec une nouvelle carte de promenade, vous pouvez découvrir vous-même ce riche patrimoine architectural.

annex atelier van beeldhouwer Pierre Braecke. Een andere aanrader is het Huis Saint-Cyr aan de Ambiorixsquare, het buitensporige meesterwerk van architect Gustave Strauven, die in deze wijk heel wat huizen bouwde, en de privéwoning van Paul Cauchie (Frankenstraat 5) met prachtige in sgraffiti gestileerde figuren.

De derde wandeling vertrekt aan het recent gerestaureerde Oud-Huis aan de Haachtsesteenweg in Schaarbeek, een van de markantste gebouwen van Horta, dat door striptekenaars François Schuiten en Benoît Peeters op intrigerende manier is ingericht als 'het huis der huizen'. De wandeling loopt verder langs enkele mooie panden van o.m. Gustave Strauven op de Louis Bertrandlaan, de prachtige lagere school van Henri Jacobs aan de Josaphatstraat, en de privéwoning van Jacobs met opvallende sgraffiti (Maréchal Fochlaan).

Prachtige privéwoningen

De wandeling rond de 'Vijvers van Elsene' strekt zich uit van het Flageyplein tot het Stefanieplein, en loopt

Alhoewel de Art Nouveau nauwelijks een tiental jaren bloeide, werden in die periode honderden huizen, scholen, winkels, cafés, amusementszalen en musea opgetrokken in die stijl

aan beide kanten van de Louizalaan. Hier liggen enkele van de belangrijkste Art Nouveau gebouwen van Brussel. Onder meer het Huis Solvay en het Huis Hallet op de Louizalaan (beide van Horta), het Huis Tassel (Horta) en het Huis Ciamberlani (Paul Hankar) in de P-E Jansonstraat, het Huis René Janssens en de privéwoning van Paul Hankar (Defacqzstraat). Andere mooie panden zijn o.m. te zien in de Faiderstraat (van Armand van Waesberghe op nr. 85, van Albert Roosenboom op nr. 83, Van Rysselberghe op nr. 10) en de Livornostraat (van Van Rysselberghe op nrs. 48 en 83).

In de onmiddellijke omgeving van het Flageyplein liggen een groot aantal prachtige privéwoningen van o.m. de architecten Ernest Blérot (o.m. in de Belle-Vuestraat, de Kloosterstraat

en de Vilain XIII straat) en de gebroeders Delune (de Meerstraat en vooral de Dalstraat).

De vijfde wandeling ten slotte cirkelt rond de Steenweg op Waterloo in Sint-Gillis en Vorst. De wandeling begint aan het Huis Winssinger van Victor Horta in de Muntstraat en eindigt bij het Huis Aglave van Paul Hankar in de A. Bréartstraat. In totaal liggen er 48 huizen langs dit circuit. Tot de belangrijkste bezienswaardigheden behoren het befaamde Hortamuseum in de voormalige privéwoning annex atelier van Horta (Amerikaansestraat), de voormalige woning en atelier van beeldhouwer Fernand Dubois door Horta (Brugmannlaan), en het grandiose Huis Hannon (Verbindingslaan 1) van architect Jules Brunfaut, waar nu Contretype, een museum voor fotografie is gehuisvest. Ook bijzonder zijn de kliniek van dr. Van Neck (H. Waffelaertsstraat), het enige Art Nouveau

gebouw van Antoine Pompe in een zeer uitgepuurde stijl die het Modernisme aankondigt, evenals de arbeiderswoningen en de lagere school van Henri Jacobs in de Rodenbachstraat en de arbeiderswoningen van Léon Govaerts in de Marconistraat. Verder heel wat panden van Paul Hankar (in de Stenenkruisstraat, Ierlandstraat, Ducpétiauxlaan, A. Demeurlaan, P. Dejaerlaan), Paul Vizzavona (Roemeniëstraat, F. Merjaystraat, Albertstraat, A. Bréartstraat), Blérot (Moricharplein, Darwinstraat, Brugmannlaan), Paul Hamesse (A. Delporplein, J. Lambeaulaan), enz.

Praktisch

De Art-nouveau wandelkaart is beschikbaar in het Frans, Engels, Nederlands en Duits bij de belangrijkste toeristische onthaalpunten in Brussel, Art

Nouveau plaatsen en sommige hotels. Ze kost 3 euro. Behalve de wandelingen zelf met de precieze locatie en eventuele openingsuren van de gebouwen, bevatten de kaarten ook een summier beschrijving van elk gebouw. De kaarten met de precieze locatie van de belangrijkste gebouwen en een beknopte uitleg zijn ook te vinden op de website: www.brusselartnouveau.be. Eén ding moet me wel van het hart: hoe is het in godsnaam mogelijk dat de Nederlandstalige versie van de website vol taalfouten zit?

Info: 02-504 03 90, info@opt.be

Paul Geerts

FOTO: FILIP CLAESSENS

Arbeiderswoningen van Henri Jacobs in de Rodenbachstraat in Sint-Gillis

RESTAURANT

FOTO'S: FILIP CLAESSENS

Uit eten in een huiselijke sfeer

Zoals in iedere woonwijk is het zoeken naar een parkeerplaats. We toeren wat rond en moeten uiteindelijk toch een eindje wandelen. Tot onze verbazing blijkt de ingang van het restaurant een gewone huisdeur te zijn. Aanbellen is de boodschap. Ook binnen heerst die huiselijke sfeer. Het restaurant is verdeeld over twee doorlopende kamers en er kan maar 20 man binnen, wat de intimiteit verhoogt. Bovendien grenst de keuken aan het restaurant en kunnen we de kok dus bezig zien. 'We staan samen achter het fornuis', vertelt Filip ons. 'Ik hou me vooral bezig met de warme gerechten, terwijl mijn vrouw de koude gerechten en de desserts voorbereidt. We staan ook samen in voor de bediening. In het begin was dat wel een beetje zoeken, maar nu hebben we onze draai gevonden.'

Buitenlandse inspiratie

De kaart is beperkt maar gevarieerd. Bovendien wordt het aanbod aangevuld door enkele suggesties. 'Wild en vooral vis zijn onze specialiteiten', legt Filip uit. 'We zetten alleen gerechten op de kaart die we zelf graag eten. Daarbij proberen we klassieke gerechten een moderne toets te geven. Zo laten we ons inspireren door de Spaanse, de Italiaanse of zelfs de Libanese keuken. Onze buitenlandse ervaringen komen daarbij goed van pas.' Saskia en Filip hebben vier jaar in het buitenland gewoond. Eén jaar in Cyprus, en drie jaar in Dubaï, in de Verenigde Arabische Emiraten. 'Het was altijd onze droom in het buiten-

Van een luxueus hotelrestaurant in Dubaï naar een volkse wijk in Strombeek-Bever. Dat was de laatste etappe in een lange culinaire reis die Filip Dedoncker en zijn Nederlandse vrouw Saskia Wesse maakten. Beiden leerden elkaar in Brussel kennen. Saskia stond er achter de potten van het vermaarde visrestaurant Sea Grill, terwijl Filip zijn kookkunst verder verfijnde in toprestaurants zoals La Maison du Boeuf en L'Ecailler du Palais Royal. Na een buitenlands avontuur koos het koppel ervoor een eigen restaurant te openen in Strombeek-Bever. Restaurant 52 is net één jaar open.

land te werken en toen we een aanbod kregen, hebben we niet getwijfeld.' In Dubaï werkte het koppel in het bekende 320 meter hoge luxehotel Burj-Al-Arab. 'Toen we terugkeerden naar België wilden we eigenlijk een nieuwe buitenlandse bestemming kiezen. Maar uiteindelijk hebben we toch besloten ons hier te vestigen.'

Perfekte harmonie

Wij zijn daarover alvast niet rouwig als we de kaart bekijken. 'Magret van jonge Eend met granaatappelsiroop, geroosterde vijg en gevulde aardappel' (19,5 euro), 'Geroosterde Zee-

wolf met linzen en chorizo, krokante aardappels, kappers en mosterd-dressing' (20 euro) of, voor de vegetariërs, 'In de oven geroosterde Venkel met geitenkaas en sinaasappel' (15 euro): het klinkt allemaal even aantrekkelijk. Terwijl we op ons eten wachten verschijnt een schaal met olijven, ansjovis en broodjes met lookboter. Het is niet alleen aan de honger te wijten dat het snel leeg is. Het hoofdgerecht gaat op hetzelfde elan verder. Mijn overbuur smult van haar gebakken zalmfilet met chilipepermarmelade en een carpaccio van courgette en zure room (18,5 euro). De verschillende smaken passen perfect bijeen zonder te overheersen. Ook ik geniet van mijn hindefilet met poivradesaus en veenbessen, knolselderpuree, savooikool en gepocheerd 'jefke' (22 euro). Sappig, mals vlees met een lekker sausje. Het peertje en de puree maken het geheel af. Enig minpunt is dat ik nog vlees over heb als mijn saus al verdwenen is. Maar dat is vitten. We besluiten nog een dessert te nemen. Ook hier is de keuze exotisch. Toch kiezen we voor een lekkere crème brûlée (7,5 euro). We krijgen een genereuze portie voor onze neus waar we beiden nog even van nagenieten.

Veronique Verlinden

Restaurant 52, Villegas de Clercampstraat 52, 1853 Strombeek-Bever, tel. 02-261 00 61, www.restaurant52.be
Maandag, dinsdag, zaterdagmiddag en zondagavond gesloten

De Voer krijgt properste water van Vlaanderen

In oktober van vorig jaar begon Aquafin met de voorbereidende werken voor de bouw van een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) aan de Flosstraat in Vossem. Als de Raad van State de lopende bezwaarschriften tegen de installatie naar de prullenmand verwijst, kan de bouw van het station nog deze lente beginnen. In dat geval kan de installatie al begin 2008 het sterk verontreinigde water van de Voer zuiveren. Burgemeente Bertem en de stad Leuven zijn hiervoor al jaren vragende partij, maar de tegenstanders van deze zuiveringsinstallatie slaan er al 13 jaar in om de realisatie van het project te belemmeren.

'Ik kan best begrijpen dat Bertem en Leuven het beu zijn om het bijzonder smerige water van de Voer te moeten blijven slikken. De collector die jaren geleden naast de Voer werd aangelegd, spuit het afvalwater van 98 procent van de Tervurenaars net over de grens van onze gemeente met Bertem opnieuw in de Voer. Je moet daar maar eens gaan wandelen. Het is niet mooi om zien', zegt milieuschepen Mark Van Roy van Tervuren. 'De streek rond Tervuren is een van de laatste grote gebieden in Vlaanderen waar het huishoudelijk afvalwater ongezuiverd in beken en rivieren wordt geloosd', zegt men bij Aquafin.

Hardnekkig protest

Door de collector in Vossem op het zuiveringsstation aan te sluiten, kan

FOTO: FILIP CLAESSENS

Na 13 jaar zijn in de Flosstraat in Vossem de voorbereidende werken gestart voor de bouw van een rioolwaterzuiveringsinstallatie

het afvalwater van 17.000 inwoners uit Tervuren, Duisburg en Vossem worden gezuiverd. Het propere water zal ter plekke opnieuw in de Voer worden geloosd. Het protest tegen de geplande RWZI is in de voorbije jaren bijzonder hardnekkig geweest. Dat heeft Aquafin ertoe aangezet om een nieuw en duurder ontwerp voor te stellen waardoor de mogelijke hinder tot een minimum wordt beperkt. Zo komt het station op

'De streek rond Tervuren is een van de laatste grote gebieden in Vlaanderen waar het huishoudelijk afvalwater ongezuiverd wordt geloosd'

slechts tweederde van de oppervlakte die men oorspronkelijk had voorzien. Ook de zuiveringstechnieken gingen er in de loop van de jaren een flink stuk op vooruit, waardoor Aquafin in het station van Vossem de ultramoderne membraantechnologie kan toepassen. Het gezuiverde afvalwater wordt gedesinfecteerd en na behandeling zal het volgens de Aquafin-experts tot het beste van heel Vlaanderen behoren. Omdat de geplande installatie veel compacter is dan wat men oorspronkelijk had voorzien, kunnen de nabijgelegen holle weg en het landbouwgebied in

hun huidige staat behouden blijven. De installatie wordt overkapt en de afgezogen lucht kan zodanig worden behandeld dat er geen geur- of geluidshinder ontstaat. Enkele buurtbewoners vrezen onder meer dat Aquafin dagelijks grote hoeveelheden gevaarlijke chemicaliën zal moeten gebruiken om de membranen te reinigen. Maar die vrees is volgens de RWZI-beheerder ongegrond. Zoals de kaarten nu op tafel liggen, gebeurt de

reiniging hoofdzakelijk door het inblazen van een luchtstroom langs de membranen. De chemische reinigingsfrequentie blijft daardoor beperkt tot 2 reinigingen per jaar. Daarom zullen er aan de Flosstraat ook geen chemicaliën worden opgeslagen. Die worden pas net voor de geplande reinigingen aangevoerd. 'Het gaat trouwens om producten die in elk huishouden worden gebruikt, zoals chloorbleekloog, beter bekend als javel, of citroenzuur. Ook qua visuele hinder hoeft men niets te vrezen; de installatie zit voor tweederde onder de grond', benadrukt milieuschepen Mark Van Roy.

Toekomstmuziek

De RWZI en de collector die het vuile water levert, liggen een eind van mekaar. Daarom voorziet men in de Dorpsstraat een pompstation dat de smurrie naar de Flosstraat pompt. Zowel voor het oppompen als voor het terugsturen van het gezuiverde water, moeten er onder de Dorpsstraat en de Hondsbbergen leidingen worden aangelegd. 'Dat is meteen een goeie gelegenheid om het wegdek in beide straten te vernieuwen en fietsinfrastructuur te voorzien op de Hondsbbergen', besluit schepen Van Roy.

Edward & Antoine

"De Fietsensaboteur"

Van opgaan in een andere cultuur word je ruimdenkend

Bijna 17 jaar geleden verhuisde de Zweedse Bee Olofsson met haar man naar België. Na elf jaar kreeg hij een project in Singapore aangeboden en trok het gezin naar Azië. 'Vorig jaar konden we kiezen tussen Zweden, België of Nederland', vertelt Bee. 'Omdat de twee kinderen in België geboren zijn en de mensen en de omgeving kennen, zijn we naar hier teruggekeerd.' Het gezin woont nu opnieuw in Overijse.

België was Bee's eerste 'buitenland'. 'Ik wist er niets over', lacht ze. 'Toen we hier 17 jaar geleden terecht kwamen, heb ik dus veel moeten leren. Vooral de kleine dingen verschillen. Ik vind België bijvoorbeeld heel druk. Ik hou ervan om in mijn eentje aan zee te zitten, maar aan de Belgische kust lukt dat nooit. Je moet er het strand soms delen met 10.000 andere mensen. Gelukkig heb ik hier ondertussen al heel wat mooie plaatsen ontdekt.'

De barrière van het gezin

'In het begin woonden we in Ukkel', zegt Bee Olofsson. 'Ik vond het daar oké, maar Overijse is rustiger. Ik hou bovendien helemaal niet van Brussel. Die stad is me te groot en te vuil. Iedereen spreekt me er ook aan in het Frans en die taal ken ik niet goed. Als ik naar een stad wil, kies ik dus altijd voor Leuven.' In Leuven beoefenen Bee en haar kinderen ook hun favoriete hobby. 'In Singapore volgden we al allerlei gevechtssporten en die zijn in alle landen hetzelfde. Voor ons is het dus een erg belangrijke vrijetijdsbesteding want het is iets dat we naar overal kunnen meenemen. Sporten is ook een uitstekende manier om andere mensen te leren kennen.' Dat is een pluspunt, want contact leggen met Belgen vindt Bee niet eenvoudig. 'Zeker in het begin kostte het moeite, vooral omdat bij veel Belgen alles om hun eigen gezin draait. Ik denk dat dit bij de meeste

Zweden niet anders is hoor, maar als je ergens pas bent, moet je beginnen met een nieuwe vriendenkring uit te bouwen en dat is niet altijd even simpel. Aan de andere kant vind ik de mensen hier wel een stuk vriendelijker dan in Zweden. Toen ik met mijn Belgische vriendin eens in Zweden was, stond die er versteld van dat de mensen er getrouwd raken. 'Ze spreken toch nauwelijks met elkaar? Hoe leren ze elkaar dan kennen?', vroeg ze zich af. Daar is wel iets van aan. Als je in België boodschappen doet, kun je al snel een praatje maken in de supermarkt, wat in Zweden zelden gebeurt.'

Geen varkensvlees vandaag

Azië was op dat vlak precies het tegenovergestelde. 'Soms geloof ik dat mensen vriendelijker worden als ze zonn hebben', vertelt Bee. 'Je moet natuurlijk ook even wennen aan het enorme cultuurverschil. In augustus brengen ze er bijvoorbeeld constant offers aan de doden omdat ze geloven dat in die maand de deur naar het dodenrijk openstaat. Als je dan in contact komt met een bekwame wetenschapper die zulke tradities ook in ere houdt, frons je in het begin toch je wenkbrauwen. Maar na een tijdje snap je hoe die cultuur in elkaar zit en groeit je respect ervoor.' Volgens Bee zou het voor iedereen nuttig zijn om eens helemaal in een compleet andere cultuur op te gaan. 'Je wordt er ruimdenkend van',

FOTO: FILIP CLAESSENS

Bee Olofsson

vindt ze. 'Ik zie dat onder meer bij mijn kinderen die probleemloos omgaan met mensen met een andere culturele, etnische en religieuze achtergrond. Ze waarschuwen me vooraf: 'Vandaag komt dat vriendje spelen. Hij is moslim, dus geen varkensvlees, hè mama!' Ze weten dat en respecteren het. Na de aanslagen van 11 september waren ze dan ook helemaal overstuur. Ze konden niet begrijpen dat mensen elkaar zoiets aandoen, gewoon omdat ze anders zijn. Ze hebben in Singapore aan den lijve ondervonden hoe het is om niet tot de meerderheid te horen: we waren een blank, blond gezin temidden van zwartharige Aziaten. Een nuttige ervaring! Bij het bekende blijven geeft een veilig gevoel, maar je mist er ook veel door.'

Ines Minten

Immersion in another culture broadens the mind

Bee Olofsson and her husband arrived in Belgium from their native Sweden nearly 17 years ago. After spending 11 years here, an opportunity arose for him in Singapore, so he and his family set off for Asia. 'Last year we were faced with a choice between Sweden, Belgium or the Netherlands', says Bee. 'As the two children were born in Belgium and are familiar with the people and the culture we decided to return here.' The family now lives in Overijse.

Bee claims the Belgian people are not easy to become acquainted with. 'It is definitely a bit of a struggle in the beginning, particularly as many Belgians are so absorbed in their own families. I'm not saying it is a lot different in Sweden but when you have just arrived somewhere you have to start building up a new circle of friends and that is not always simple. On the other hand, I find the people here a lot more friendly than in Sweden.'